Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

CUMA 8 ARALIK 1978

300 KURUŞ

Mahkeme Kanalıyla aldığımız tekzipler

MHP'NİN SİLAHLANMA KONUSUNDA BİR FAALİYETİ OLMAMIŞTIR

- MHP ve MHP'ye bağlı kuruluşlar tarafından komando kampları açılmamıştır
- MHP kanunsuz bir olayın içinde olmamıştır

Gazetenizin 1978 tarihli nüshasının 1 ve 5 sayfasında intişar eden "Silahları Türkeş'le irtibat halinde bulunan Yücel Yedidağ sağlıyor. Dosyada MHP'lilerin silahlanma faaliyeti, bu silahları kimden temin ettikleri isim isim açıklanıyor. MHP kendisine bağlı kuruluş ve derneklere komando kampları açtırarak vurucu bir güç yaratmıştır. Dosyda MHP lilerin 1969-1970 yıllarında işledikleri cinayetler, çeşitli yaralama ve

(Devamı Sa. 7, Sü. 8'de)

MHP'LİLER ANARŞİNİN İÇİNDE OLAMAZLAR

Gazetenizin 4 Ekim 1978 tarihli nüshasının 1 ve 8. sayfasında intişar eden, "Cunta isimlerini açıklıyoruz" başlıklı yazı ve bu yazının son pragrafında yer alan "Özel Harp Dairesi içindeki bazı görevliler, daireye bağlı seferberlik tetkik

(Devamı Sa. 7, Sü. 8'de)

İki hafta önce bir kadının ölümüne yol açan patlamanın, bomba yapılırken meydana geldiği anlaşıldı

Erzincan'da ETKO'nun bomba imal merkezi açığa çıkarıldı

Ülkücü öğrenciyi bulamayan komünistler annesini öldürdüler

Hergün

ERZİNCAN

● ADANA'DA BİR MÜHENDİS, ELBİSTAN'DA BİR ÇİFTÇİ, GAZİ-

patlama olayından sonragerçekleri tamamen tersyüz ederek veren Hergün gazetesi

- Evdeki patlama sonucunda Fatma Yılmaz adlı kadın parçalanarak ölmüştü. Bunu bahane eden komandolar şehirde gösteri yapmışlardı
- Olaydan sonra açıklama yapan Emniyet Müdürü, "Solcuların bomba attığını" iddia etmiş, bu iddiaya dayanarak "Hergün" gazetesi yayın yapmıştı

ERZİNCAN (ÖZEL)

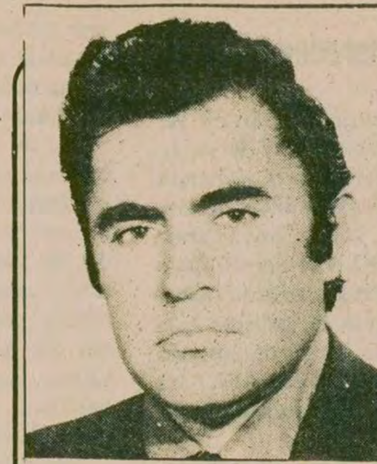
Erzincan'da 25 Kasımda meydana gelen ve Fadime Yılmaz adlı kadının parçalanarak ölümüne yol açan bomba olayının, ETKO'cuların evde patlayıcı madde imal ederlerken meydana geldiği anlaşıldı.

Erzincan'da MHP çizgisinde kitaplar satan Ergenekon Kitabevi'nin sahibi Hatemi Yılmaz'ın annesi olan Fatma Yılmaz'ın, evde bomba yapılırken meydana gelen patlama sonunda can verdiği, olayda yaralanan oğlu Hatemi Yılmaz'ın ise evden komandolar tarafından kaçırıldığı ve halen aranmakta olduğu bildirildi.

EMNİYET MÜDÜRÜNÜN AÇIKLAMASI

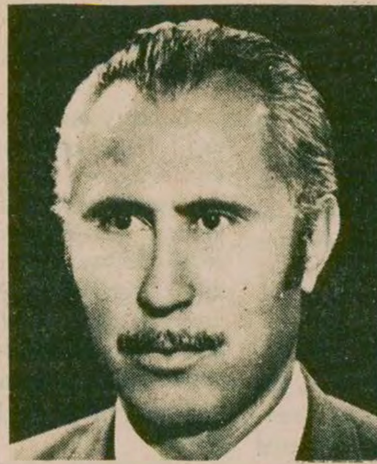
Olaydan sonra bir açıklama yapan Erzincan Emniyet Müdürü, patlamanın "solcular tarafın-

(Devamı Sa.7, Sü.7'de)

CHP SİVAS SENATÖRÜ TEMEL KİTAPÇI:

"Mevcut yasaların sağlıklı bir şekilde işletilmesi halinde yeni yasa değişikliklerine gerek yok"

CHP ELAZIĞ SENATÖRÜ HASAN ILDAN:

"Tasarılar bugüne kadar savunduğumuz fikirlere uymuyor, eskiden söylediklerimizin tam tersini yapıyoruz"

CHP ZONGULDAK MİLLETVEKİLİ KEMAL ANADOL:

"Tasarıların son şeklinde de özgürlükleri kısıtlayıcı maddeler bulunması halinde, bunları desteklemek mümkün değildir"

Özel Komisyon Çalışmalarını sürdürürken

BASKI TASARILARINA KARŞI TEPKİLER ARTIYOR

- Tasarılarda önemli değişiklik yapılması eğilimi güç kazanıyor

ANKARA (ÖZEL)

Hükümet tarafından hazırlanan baskı tasarılarını inceleyen özel komisyon çalışmalarını dün de sürdürürken CHP grubunda tasarılara karşı tepkiler büyüyor.

Bu arada tasarıların komisyonda önemli değişikliklere uğradığı, ancak bu haliyle bile gruptan geçmesinin güç olduğu bildirildi.

Komisyonun sorunu çok çeşitli yönleriyle incelediği ve Başbakan Bülent Ecevit, İçişleri Bakanı İrfan Özaydınlı ve Adalet Bakanı Mehmet Can'ın katıldığı top-

(Devamı Sa. 7, Sü. 5'de)

ANKARA GAZETECİLER CEMİYETİNİ ZİYARET EDEN

KORUTÜRK: "MEMLEKETİMİZİN BÜTÜN GÜÇLERİ ANARŞİYE KARŞI BİRLEŞMELİDİR"

- "Gazeteciler biraraya gelerek, ülkenin bütün meselelerini konuşmalı, memleket menfaatlerinin gerektirdiği yönde birleştirici olmalıdırlar. Bu, basına düşen en büyük görevdir"
- "Gazetecilerin saldırıya uğramaları ilkel bir davranıştır"
- "Demokrasi dışı yönetim önerenler oldu. Böyle bir şeyin olmasını asla istemem"

ANKARA (AA)

Ankara Gazeteciler Cemiyetini ziyareti sırasında bir konuşma yapan Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk "Bugün herkes asgari müşterekten söz ediyor. Asgari müşterek, bugün herşeyden önce anarşinin önlenmesidir. Herkes bunu istiyor. Millet

(Devamı Sa.7, Sü.9'da)

HADİ ULUENGİN BRÜKSEL'DEN BİLDİRİYOR

NATO Dışişleri toplantısına katılan Ökçün, Rallis'le görüştü

- Dışişleri Bakanları toplantısında, en çok İran'daki durum üzerinde duruluyor

ERKEN UYARI SİSTEMİ-AWACS BOEING-E-3A

RADAR ANTENİ

YEDEKPARÇA BÖLÜMÜ

RADAR-HESAPLAYICI

GÖZLEME EKRANI BİLGİSAYAR

HAVA TANKI DESTEKLER

SEYİR VE KEŞİF SİSTEMİ

HABERLEŞME SİSTEMİ

NATO Savunma Bakanları toplantısında benimsenen

AWACS-ERKEN UYARI SİSTEMİ NEDİR?

5. SAYFAMIZDA

SBF Dekanı Geray, polis tarafından tartaklandı

- DGB, sahte solcuların bir avuç Ülkü Ocaklıyı okula almayarak, polis saldırısına zemin hazırlayan tutumunu kınadı

ANKARA (ÖZEL)

Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi, dün öğrenime açıldı. Saat 10.20 sıralarında birinci sınıfa giren komandolar sahte solcuların saldırısına uğradı. Sürtüşme daha sonra polisle öğrencilere sıçradı. Karşılıklı olarak laf atan komandolarla maceracı grubun yarattığı gergin hava çatışmaya dönüştü. Öğrencilere saldıran polisler,

(Devamı Sa. 7, Sü. 8'de)

Demir Döküm direnişi sona erdi

İSTANBUL (ÖZEL)

Silahtar'da ki Demir Döküm fabrikasında sendikal örgütlenme nedeniyle Pazartesi gününden beri devam eden direniş dün saat 16.00'da sona erdi. İkinci vardiyaya gelen işçiler çalışmaya başladılar.

Fabrikada yeni örgütlenen Devrimci Maden-İş Sendikasının fabrikadaki varlığı bu direnişle bera-

(Devamı Sa. 7, Sü. 5'de)

İki gemi subayı imza ile 6 milyon lira dolandırarak yurtdışına kaçtıkları açıklandı

ANKARA (THA)

Berk ve Bayraktar gemilerinin ikmal subayları Deniz Teğmen Kemal Cebecioğlu ile Deniz Teğmen Atilla Girgin, sahte imza ile İzmir ve İstanbul Defterdarlıklarından 6 milyon 300 bin lira çekerek yurtdışına kaçtı.

Genelkurmay Başkanlığı Genel Sekreterliğinden yapılan açıklamada, iki gemi subayı hakkında gerekli soruşturmaya başlandığı bildirildi.

ÇİN'DE YENİ UZUN YÜRÜYÜŞ

Mehmet Ataberk ve Nuri Çolakoğlu'nun Çin'de yaptıkları gezi izlenimlerinin 2. bölümü

PAZARTESİ BAŞLIYORUZ

Denktaş tarafından yeni hükümeti kurmakla görevlendirilen Mustafa Çağatay

UBP MECLİS GRUBU İLE PARTİ MECLİSİ ÇAĞATAY'I DESTEKLEME KARARI ALDI

Çağatay göreve başlarsa Örek, UBP üyeliğinden de istifa edecek
Rum kesiminde ABD planı ilerde ele alınacak

LEFKOŞE (AA)

Ulusal Birlik Partisi Meclis Grubu ile Parti Meclisinde dün ayrı ayrı yapılan toplantılarda, Hükümeti kurmakla görevlendirilen Çağatay'ın desteklenmesi kararlaştırıldı. Örek ise, Çağatay'ın göreve başlaması halinde, UBP üyeliğinden de istifa edeceğini açıkladı.

Basına bir açıklama yapan Parti Genel Sekreteri İrsen Kü-

(Devamı Sa.7, Sü.6'da)

5. Sayfada

Işık: "Yunanistan'ın NATO'nun askeri kanadına dönmesinden yanayız"

5. Sayfada

Egeli sanayiciler Rusya'da pazar arıyor

İZMİR (ÖZEL)

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Adıgüzel'in Başkanlığındaki 15 kişilik bir heyet Rusya'ya pazar aramaya gidiyor.

Bu geziyi "bulunmaz bir fırsat olarak" niteleyen Yılmaz Adıgüzel, Türkiye'deki sanai ürünleri darboğazına Rusya'da çare aranacağını söyledi.

Rusya'nın Özel Sektöre kredi vereceği daha önce bildirilmişti.

Faşistler Adana'da bir öğrenciyi öldürdüler

İstanbul'da bir genç öldürülmüş olarak bulundu

7 Sayfada

Basın özgürlüğüne indirilen bir darbe daha

İSTANBUL ... ÜNCÜ ASLİYE CEZA MAHKEMESİ

Hakim : Nevzat [illegible] 0468
B.Katip : [illegible] Erbilen

[illegible] itirazın reddine [illegible] verilmiş olup, mahkememiz kararı Yüksek Adalet Bakanlığı Ceza işleri genel Müdürlüğünün [illegible]/8/978 tarih ve 978/45796 sayılı yazıları ekinde mürsel Yargıtay 9 ncu ceza dairesinin 3/[illegible]/978 tarih 978/408 978/4202 sayılı ilamı ile bozulmasına karar verilip bozma kararı gereğince tekzip dosyası yeniden mahkememize gönderilmekle tetkik edilip;

İCABI DÜŞÜNÜLDÜ: İstanbul C.Savcılığının 14/7/978 tarih ve 978/577 Ha. sayılı itiraz dilekçesi gereğince, İstanbul 2 nci Sulh ceza mahkemesinin 14/7/978 tarih ve 978/124 müteferrik sayılı toplatma isteğinin reddine dair kararın kaldırılarak behis konusu 14/temmuz/978 tarihli aydınlık gazetesinin TOPLATTIRILMASINA, itiraz evrakının ekleri ile birlikte C.Savcılığı basın bürosuna iadesine 30/11/978 tarihinde karar verildi. 30/11/978

Hakim 10468

14 Temmuz tarihli gazetemiz Yargıtay 9.Dairesinin kararı ile toplatıldı

- Kontrgerilla yayınımız sırasında savcılığın toplatılma isteğinin mahkemelerce reddedilmesi üzerine Adalet Bakanlığı Yargıtay 9.Dairesine başvurarak mahkemelerin kararlarının reddedilmesini istemişti
- Jandarma Genel Komutanının telgrafının ardından, Adalet Bakanlığının şimdiye kadar örneğine rastlanmayan bu girişimi basın özgürlüğüne yönelen ağır bir saldırıdır
- Yargıtay 9.Dairesinin yasal olmadığı konusunu savcılık inceliyor. Bu daire DGM'lerin kararlarına bakmak için kurulmuştu

HABER MERKEZİ

14 Temmuz tarihli gazetemiz, Kontrgerilla yayını nedeniyle beş ay sonra Yargıtay 9. Dairesi tarafından toplatıldı. Toplatma kararı Adalet Bakanlığının başvurusu üzerine alındı.

Bilindiği gibi Kontrgerilla yayınımız sırasında 10 Temmuz - 19 Temmuz arasında yayınlanan gazetelerimiz Jandarma Genel Komutanının telgraf emriyle toplatılmıştı. Jandarma Genel Komutanı, Savcılığa gönderdiği telrgrafta "yayınlanan ve yayınlanacak nüshaların toplatılmasını" istemişti. Ancak 14 Temmuz tarihli gazetemiz Savcılığın isteğinin

(Devamı Sa. 7, Sü. 4'de)

CHP, basın affının çıkmasını engelliyor

ANKARA (ÖZEL)

Meclise özgürlükleri kısıtlayan baskı tasarıları getiren CHP Basın Affı'nın çıkmasını da engelliyor. CHP Balıkesir Milletvekili Sadullah Usumi ve arkadaşları tarafından hazırlanan Basın Affı tasarısı 26 Haziran 1978 tarihine kadar basın ve yayın yoluyla işlenmiş bütün suçları kapsayan davaların düşmesini ve bu suçlardan cezaevinde bulunan tutuklu ve hükümlülerin salıverilmesini öngörüyor.

Basın Affı'nın sınırını belirleyen 26 Haziran tarihinin meclisteki görüşmeler sırasında daha ileriye alınabileceği belirtildi. Bu tasarının TBMM tatile girmeden çıkarılması için yürütülen ça-

(Devamı Sa.7, Sü.6'da)

Vatan gazetesi Yazıişleri Müdürü, Demirel'le ilgili bir yazı yüzünden yargılanıyor

- İlhan Selçuk ve Dikmener hakkında Demirel'in açtığı davaya bakıldı

İSTANBUL (AA)

Vatan gazetesinde 13 Ağustos 1977 günü yayınlanan "Çöp" başlıklı bir yazı ve karikatürde Süleyman Demirel'e hakarette bulunduğu iddiasıyla açılan davada, Yazıişleri Müdürü Bülent Özükan hakkında 6 yıla kadar hasip cezası istendi.

Özükan, duruşmada yaptığı savunmada Başbakanın görevleri ile ilgili yazı ve karikatürlerin dünyanın her yerinde yayınlandığını belirterek, suçlamayı reddetti.

FİKİR MEYDANI

PTT Genel Müdürü Sayın Bekir Garibağaoğlu'na

Ziya Çağlı
Flektrik Yüksek Mühendisi

Aşağıda yazılan olayları ve değerlendirmeleri tekil bir olay olarak düşünmemenizin, benzer olayların aşağı yukarı bütün PTT işyerlerinde olabileceğini gözönüne almanızın yararlı olacağı kanısındayım.

MC dönemi diğer devlet memurlarıyla birlikte PTT memurları açısından da kıyım ve sürgünlerle pahalılığın hayatı yaşanılmaz hale getirdiği yıllar oldu. O devir tarihe kara bir sayfa olarak geçti. Bu madalyonun bir yüzü. Bir de diğer yüzü var. Baskıya karşı, kıyıma karşı, sürgüne karşı direnme ve mücadele de var. Memurların verdikleri mücadeleler de halkımızın birlik ve mücadele tarihine altın sayfalar eklediler.

MC döneminde kıyıma uğrayan pek çok PTT memuru içinde siz de bulunuyordunuz. Hangi göstermelik gerekçeyle kıyıma uğradığınız önemli değil. Haksızlığa boyun eğmeyen yurtsever bir insan olmanız için yeterliydi ve öyle de oldu. O zamanın PTT Genel Müdürünün masasında sizinle ilgili atama (sürgün) emri imzalanarak çıktığında artık MC'nin zulmünden payını almış bir insandınız.

Halkın mücadelesi, sonunda MC'yi yıktı. Bağımsızlığın ve halkın düşmanı olması onu kaçınılmaz sona getirdi. Daha sonra CHP işbaşına geldi.

Ve siz PTT Genel Müdürü oldunuz.

İlk aylar yayınladığınız birkaç genelge, PTT çalışanları arasında oldukça olumlu karşılandı. Örneğin PTT dinlenme kamplarına katılmayla ilgili olarak alt dereceli memurlara öncelik tanıyan tutumunuz sevinçle karşılandı. Çünkü o zamana kadar PTT dinlenme kampları genellikle yüksek dereceli bürokratların özel kampları niteliğindeydi.

Ayrıca izinler konusunda yayınladığınız genelge ile müdürlüklerin dikkati çekiliyordu. Çünkü ihtiyacı olduğu halde izin alamayan bir memurun tek yolu kalıyordu. Rapor almak. PTT'ye bağlı hastane ve dispanserlerin böyle rapor almak için gelenlerle değil de gerçekten ihtiyacı olanlara cevap vermesi için bu da olumlu bir adım oldu.

Sonra neler oldu? Kendi işyerimden örneklerle genellemelere giderek açıklamaya çalışalım.

"Arla diye bir yer"

Genel Müdürlüğünüze bağlı müdürlükler içinde özel önemi olan bir yer var "ARLA". Burası sadece PTT açısından değil, tüm ülke ekonomisi açısından da önemli bir kuruluş. 1966'da ilk kurulduğunda adı Araştırma Labaratuvarı idi. Bu iki kelimenin ilk hecelerinden ARLA türedi ve yerleşti. Daha sonra adı "Elektronik Haberleşme Cihazları Laboratuvarı ve Fabrikası" olarak değiştiyse de konuya yakın çevrelerde hâlâ ARLA diye biliniyor.

Arla'nın önemi nereden geliyor?

Burası yalnızca araştırma yapılan bir yer değil. Haberleşme cihazları üretimi de yapılıyor. Araştırma çalışmalarının yerli mühendis ve teknisyenler tarafından yapılıyor olması, üretime yönelik olması, halkın ihtiyaçlarına cevap veriyor olması ARLA'yı önemli kılan faktörlerdir. Bu etkenlerin kazandırdığı dinamizm ile oniki yılda büyük bir gelişme kaydedildi. Bugün ülkemizde işletmede bulunan haberleşmede cihazların % 75'inin ARLA'da üretilmiş olması bu başarının somut göstergesidir.

Yerli teknik elemanlarla teknoloji üreten bir kuruluş olması ARLA'yı ulusal ekonominin önemli bir parçası haline getirdi. Bu nedenle korunması ve geliştirilmesi gereken bir kuruluştur.

"Kaynayan kazan"

ARLA'da haberleşme cihazları (kuranportör, radyolink gibi) üretiliyor. Üretimin çeşitli safhalarında çalışanların hepsi memur statüsünde. Torna makinasının başında çalışanlar, bobin saran, lehim atan, montaj yapan, cihazların her türlü ölçüsünü yapanlar hep memurdur. Yani 400 kadar memurla ARLA'da araştırma, geliştirme ve üretim yapılıyor.

Memur olmanın ne demek olduğunu ARLA çalışanları çok iyi biliyorlar. Onlar, hemen bitişik binadaki PTT'ye bağlı başka bir ünitede bobin saran, lehim atan, kısaca aynı işleri yapan arkadaşlarının işçi statüsünde olmasının kendilerinden ne üstünlükleri olduğunu biliyorlar. O arkadaşlar ki grev çadırları kurduklarında ARLA'nın pencerelerine yığılıp gıpta ile seyrettiler. Yer yer onların coşkularını paylaştılar.

Daha sonra işçi - memur ayrımı tartışmaları güncel oldu. Resmi Gazetede yayınlandı. Ama somut bir adım atılmadı. Ecevit seçim konuşmalarında "memura sendika hakkı" dedikçe tüm memurlarla birlikte ARLA'da çalışanlar da umutlandılar. Bu umutların boş çıkması bir yana yeni getirilen sözüm ona "kamu güvenliği ile ilgili yasa" ile bırakın sendika hakkını, dernek kurma hakkı bile ortadan kaldırılıyordu.

Öte yandan ekonomik darboğazın etkisi son birkaç yıldır günden güne artarak ARLA'da verim düşüklüğü şekiinde kendisini gösterdi. Buna karşılık verim artırma amacıyla yöneticilerin getirdiği baskı ve yıldırma önlemleri bunalım ve huzursuzluk yaratmaktan başka bir şey getirmedi.

Bir de keyfi uygulamalar var ki, bunların üzerinde biraz durmakta yarar var.

Örneğin bir servis sorunu var. Malzeme taşıyor görünen servis araçlarının kapıları dar bir gruba açılıyor. (İnsan taşımak üzere servis çalıştırmak birtakım bürokratik kurallarla engellenmiş.) Servisten yararlanmanın bir kuralı yok. Yöneticilerin insafına kalmış. Genellikle dereceye göre bir öncelik sıralaması yapılıyor. Bu da geniş çoğunluk tarafından hoş karşılanmıyor.

Sonra, araştırması biten cihazların hazırlanan tanıtıcı kitaplarının telif hakkı için TÜBİTAK ve PTT Genel Müdürlüğü tarafından üniteye ödenen paranın ünite içinde, hangi kurallara göre verildiği belli olmaksızın adeta ulufe dağıtır gibi belli başlı kişilere dağıtılması ayrı bir huzursuzluk kaynağı. Bu konuda soruşturma açılması için verilen dilekçeler, hem ünite müdürlüğünden, hem PTT Genel Müdürlüğünden, hem de Uluştırma Bakanlığından hiç bir soruşturma yapılmaksızın geri döndü.

Her şey karşıtını da beraberinde getirir. Bu bir kuraldır. Baskı ve yıldırma önlemleri de mücadele ve direnmeyi getirir.

Tek tek günlük olaylar birikir, birikir ve bir gün ARLA kitlesi parlar. Çalışanların % 90'ının katıldığı iki günlük yemek boykotu ve üçüncü gün işe 10 dakika geç gelme ile sonuçlanan bir patlama.

Ardından sekseni aşkın kişiye % 10 ile % 50 arasında değişen yan ödeme kesme cezaları uygulandı. Gerekçesi verim düşüklüğü. çok gariptir, iş olmadığı için on gündür çalışmayan bir atölyede çalışanlara da verim düşüklüğü gerekçesiyle aynı ceza uygulanıyordu.

Soruşturmalar, ifade almalar, birbuçuk yıla varan asalet uzatmaları, uyarı cezaları, yan ödeme kesmeler kaynayan kazanın altındaki ateşi körüklemekten başka bir işe yaramadı.

"Tehlike çanları"

Bütün bunlar olurken son 4-5 yılda belli bir bilgi birikimine ulaşan yetişmiş mühendis kadrosu yavaş yavaş dağılmaya başladı. Mühendislerin büyük çoğunluğu ya başka bir yere tayin istiyor, ya da istifa edip ayrılma girişimlerinde bulunuyordu. Bu, ARLA'nın geleceği açısından gerçekten önemli bir sorundu. Bu, gelinen noktanın pek iç açıcı olmadığını gösteren bir yanı. Diğer yanı ise baskı ve yıldırma ile verim artırılamayacağı gerçeği idi ki, bunu da hayat gösterdi.

Evet ARLA'da bunlar olurken yurtseverler, devrimciler olaylara seyirci kalmadılar. Haksızlıklara, keyfi uygulamalara, baskılara karşı ARLA'da çalışanlara omuz verdiler.

Ulufe gibi dağılan paraları almadılar. Her haksız uygulamada seslerini yükselttiler. Bunun karşılığında yukarıda açıklanan yıldırıcı baskı yöntemlerinden paylarını aldılar. Bununla da kalmadı.

Bir yerde huzursuzluk varsa bunun mutlaka maddi bir temeli vardır. Bu gerçeği görmeyenler, bir kişiyi ibret-i alem için cezalandırarak sorunlardan sıyrılabileceklerini sandılar.

Sonuç olarak 9.11.1978 tarihinde masanıza bir atama (sürgün) teklif belgesi geldi. Gerekçe olarak PTT personel yönetmeliğinin 61/e maddesi gösteriliyordu. Şöyle diyor 61/e madde:

"Atama, teftiş ve soruşturmanın selametle yürütülmesi ya da görev yerindeki hoş olmayan bir durumun önlenmesi amacıyla yapılır."

Evet, teftiş veya soruşturma sonucu aynı olaydan dolayı soruşturması yapılan 100'e yakın kişiden biri seçildi ve sizin önünüze sunuldu. Siz de düşünmeden belki de aynı gerekçeyle, aynen bir zamanlar size yapıldığı gibi "Ziya Çağlı"ya ait atama (sürgün) teklifinin altına imzayı basıverdiniz.

Böylece bir memur ailesini eşlerden birini İstanbul'da, diğerini Ankara'da çalışmaya mecbur ederek parçalamış oldunuz.

Burada üzerinde durulması gereken iki önemli nokta var. Birincisi sürdüğünüz kişiyi çalışanların ve halkının yanında olduğu için cezalandırdığınızı sanmanız büyük bir yanılgı. Çünkü bu atama emri bir ceza belgesi değil, bir onur belgesidir.

İkincisi, özel olarak ARLA çalışanlarının, genel olarak tüm memurların haksızlıklara ve keyfi yönetimlere karşı mücadelesi grevli toplu sözleşmeli sendika hakkı için verdiği mücadele öyle birkaç kişinin sürülmesiyle bastırılamaz. Aksini sanmak daha da büyük bir yanılgı.

ARLA'yı geliştirip güçlendirecek olan tutum da ARLA'da çalışanların sorunlarına eğilmek olacaktır. Yoksa, yan ödeme keserek, asalet uzatarak, uyarma cezalarıyla, sürgünleriyle sorunların üstesinden gelme anlayışı milli ekonominin bu yeni süren filizine bıçak atmaktan başka bir anlama gelmez.

Saygılarımla.

Aydınlık meclisi

Basında ilginç tesadüfler

RAUF TAMER: "Zamanlama" diye birşey hiç duymadınız mı?

Şu Terkos suyu... Acaba kimlerin kontrolünde?..Vanaya hükmedenler, diledikleri semte su akıtırlar da, o suyun içine zehir mi akıtamazlar?

Size basından ilginç tesadüfler sıralayalım.

29 Kasım tarihli Hergün gazetesinde Said Bilgiç önce silahlıların, sonra silahsızların, bütün kitlenin hedef olacağını söylüyor ve MHP'lileri delirmeye davet ediyor.

30 Kasım tarihli Tercüman gazetesinde Rauf Tamer köşesinde anarşinin kitlelere yönelmesinden" söz ediyor.

3 Aralık tarihli Hürriyet gazetesi ise manşette büyük puntolarla "ANARŞİ KİTLEYE SIÇRADI" diyor.

Bu üç gazetenin ortak mesajı şudur:

Amanın anarşi geliyor, kapatın kapılarınızı, bacanızı tıkayın. Öyle bir korkuya kapılın ki artık arkadan ne gelirse, eyvallah deyin.

En açığını da Said Bilgiç söylemiş "korkudan çıldırın". Önünüze gelen yeri yıkın, yakın ki arkasından biz gelelim.

Halkı korkutmak böylece insanları şaşkınlaştırıp hedefi istediği yöne çevirmek. KONTRGERİLLANIN psikolojik harp taktiğidir. Hürriyet ve Tercümanın yayını da ne gerekçesi olursa olsun, Kontrgerillanın bu taktiğine hizmettir.

Bakın 30 Kasım tarihli yazısında Rauf Tamer ne demiş?

"Zamanlama" diye bir şey hiç duymadınız mı?

Şu terkos suyu... Acaba kimlerin kontrolünde? Vanaya hükmedenler diledikleri semte su akıtırlar da o suyun içine zehir mi akıtmazlar?"

Arkasından da çağrı yapmış: "Mücadele etmeyi göze alabilenler, şeref yemini edip cumhuriyeti kurtarmak üzere saflarımıza katılsın"

Hürriyet gazetesi ise 4 gün sonra "Ömerli barajından gelen su zehirlendi söylentisi yüzbinlerce kitleye ecel teri döktürdü" diye birinci sayfasında büyük büyük veriyor.

Kim çıkartıyor bu söylentiyi? Basında Rauf Tamer'den duyuyoruz ilk. Hürriyet ise sanki "kitlenin ecel teri dökmüş olmasından "memnun haber içinde söylentinin doğru olmadığını yetkililerin ağzından verdiği halde, manşete yine de ANARŞİ KİTLEYE SIÇRADI diye yazmaktan geri kalmamış.

Hürriyet gazetesi ANARŞİ KİTLEYE SIÇRADI diye manşet atmakla da yetinmiyor arkasından, "Çiğli'de 250 işçinin yiyeceği yemeğe öldürücü zehir kondu" başlıklı bir haber daha veriyor. Ama haberin içini okuyorsunuz. Yemeğin içinde zehir koyamadan yakalamışlar iki caniyi.

Üstelik aynı gün İzmir Emniyet Müdürü bu iki caninin MHP'li olduğunu açıkladığı halde, nedense Hürriyet gazetesi MHP'li olduklarından hiç bahsetmiyor. Peki bu haberi vermenin amacı nedir? Anarşiyi ortadan kaldırmak ise, kitleye saldıranan kim olduğu açıklanır.

Aksi takdirde amacı halkı korkutmak demektir.

İşte 250 kişiyi zehirlemek isteyen iki caninin, fotoğrafı. Bunlar MHP'lidir. MHP'nin gücü, faaliyetleri, yeri de bellidir. Öyleyse, halkı korkutmak yerine yapılacak iş, her kim halkı zehirlemeyi amaçlıyorsa ondan hesap sormaktır. Ama yok, öyle muğlak bırakır ve söylentiler çıkarılırsa, bu anarşiye hizmet, Kontrgerillayı, MHP'yi korumak demektir.

HALKIN SESİ
GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

Diyarbakır'ın Tilelek köyünde

HAZİNENİN DİYE KÖYLÜYE VERİLMEYEN TOPRAĞI, AĞA PARSEL PARSEL SATIYOR (1)

MEHMET BUDAK

70-80 yıldır Tilelek köylülerinin kiralayarak ekip biçtiği hazineye ait toprakları Mehmet Arcak satışa çıkarmıştır. Köylülerin verdiği bilgilere göre dönümünü 1000 liraya satan Mehmet Arcak, toplam 3 milyon lira para köylülerden istemektedir.

TİLELEK KÖYÜ TOPRAĞI ERMENİ KATLİAMINDAN SONRA HAZİNEYE DEVREDİLMİŞTİ

Bugün Mehmet Arcak tarafından satışa çıkarılan, bir kısmı da Ağa Fuat Aksoy'un gaspettiği bu topraklar 85 yıl önce yapılan Ermeni katliamından sonra hazineye devredilmişti. Köylüler 1952 yılma kadar toprağı hazineden kiralamışlardı. Ürünün onda birini hazineye vererek ekiyorlardı.

BAYAR-MENDERES İKTİDARI SIRASINDA AĞALAR TOPRAKLARI GASPETTİLER

1952'den sonra ağa Fuat Aksoy ve Mehmet Arcak toprağı kendilerinin devletten kiraladıklarını söyleyerek, köylülerin devlete değil de kendilerine icar vermelerini söylediler. 1977 yılına kadar Mehmet Arcak'ın vekili Fuat Aksoy olduğu için köylüler hep Fuat Aksoy'la muhatap oldular. Köylüler 1952'den 1969 yılına kadar ektikleri topraklara karşılık ürünün onda birini Fuat Aksoy'a veriyordu. 1969 yılından sonra Fuat Aksoy, ürünün sekizde birine el koyarak köylüleri daha fazla sömürmeye başladı.

KÖYLÜLER TAM 25 YILDIR TOPRAĞA KAVUŞMAK İÇİN MÜCADELE YÜRÜTÜYORLAR

Köylüler 1,5 yıl önce Mehmet Budak'a şunları anlattılar:

"İnönü iktidarları döneminde de hazine topraklarını biz ekiyorduk. Fakat DP iktidarı sırasında ağa Fuat Aksoy ve Mehmet Arcak kiraları artık kendilerine vermemizi isteyince biz de dilekçe üstüne dilekçe vererek, yıllardan beri işlettiğimiz toprakların elimizden alınmamasını istedik. Milli Emlak Müdürlüğü bütün dilekçelerimizi gözardı etti. Bize, toprakların ağalara kiraya verildiğini bildirerek "sıranızı bekleyin" dedi.

Ağalar, Milli Emlak Müdürlüğüyle yaptıkları işbirliği sayesinde her yıl Tilelek'ten 5 bin ölçek yani 125 ton buğdaya el koyuyorlardı.

1961 yılında köylülerden Hasan Karaca lağ, Sabri Çelik ve Hasan Baran valiliğe birer dilekçe vererek toprakların hazineye ait olup olmadığını ve kimin kullanma hakkına sahip bulunduğunun araştırılmasını istediler. Köylülerin bu girişimini haber alan Fuat Aksoy, mahkeme vasıtasıyla Tilelek köyü ile diğer mezraların sınırlarında karışıklıklar meydana getirip, toprakları kendi tapusuna geçirdi. Köylülerin toprakları 29 bin dönüm yani 25 parça iken ve Fuat Aksoy'un bunlar içinde sadece üç parça toprağı varken diğer 22 parça da onun mülkiyetine geçirildi.

Fuat Aksoy, Nifırtaş ve Prelyan köyleri sınırları içindeki 11 bin dönümlük hazine orman arazisini de adı geçen köylülere satarak haksız milyonlar vurdular."

Köylüler 1960'ların başlarından beri Milli Emlak Müdürlüğü Tapu Kadastro, vali başta olmak üzere başvurmadıkları kuruluş ya da yetkili kişi bırakmazlar. Fakat bu mücadeleleri boyunca yetkililer 16 yıl her defasında köylüleri cevapsız bırakırlar ve köylülerin de anlattıkları gibi sürekli ağalarla işbirliği yapmış ve köylüleri açlığa, sefalete itmişlerdir.

Köylülerin Mehmet Budak'la yaptıkları konuşma daha sonra şöyle devam ediyor:

"1975'in Mart ayında altı bin nüfus adına 1 nolu Toprak Komisyonu Başkanına müracaat edip üç bin dönüm sulu araziyi 300 bin liraya kiralamak istememize rağmen, yetkililer gene bizim isteğimizi ayaklar altına alıp ağayı tercih ettiler. Derken müracaatlarımız sonucu 1976 yılında Tapu-Kadastro'nun görevlendirdiği iki memur geldi.

Memurlardan Burhan Usta köylülere "gidin istediğiniz yere şikayet edin. Ben hiçbir sonucu kimseye açıklamak zorunda değilim" dedi.

FUAT AKSOY'UN TOPRAKLARI SATMAYA KALKMASI VE KÖYLÜLERİN MÜCADELESİ

1975-1976 yıllarında Ağa Fuat Aksoy köylülerin ektiği hazine topraklarını satışa çıkardı. Bir kısmını 32 aileye satarak yüzbinlerce lira kazandı. Bunun üzerine köylüler toprak satışını engellemek ve topraklara el koymak için harekete geçtiler.

Devamı var

Gerginliği yaratan Romanya değil, Sovyetler'in tutumudur

TRT, 30 Kasım 1978 günü saat 13.00 haberlerinde, Çavuşesku'nun ve Romanya Komünist Partisi'nin Moskova'nın buyruklarına karşı aldığı tavrı şu sözlerle yorumladı: "Siyasi gözlemciler, Romanya'nın bu tutumuyla, 23 yıllık bir geçmişi olan Varşova Paktında son on yılın en büyük gerginliğini yarattığını belirtiyorlar."

Tuhaf şey! Gerginliği kendi devlet egemenliğine, ulusal çıkarlarının nerede yattığını kendisi saptama hakkına sahip çıkan Romanya mı yaratıyor? Yoksa, (a) Varşova Paktının zaten çok büyük boyutlara ulaşmış bulunan vurucu gücünü daha da artırmak isteyen; (b) bu meselenin görüşülmesini, aynı zamanda Romanya'nın bağımsız iradesini ortadan kaldırmak ve Moskova'nın iradesinin bütün Pakt üyeleri için bağlayıcılığı anlayışını yerleştirmek için bir vesile sayan Sovyetler'in tutumu mu, hem bütün dünyada ve hem de özellikle Balkanlar'da gerginliği artırıyor? TRT Haber Merkezinin seçtiği ifadelere bakılırsa küçük ülkelerin, gerginlik yaratmamak için süper devletlerin diktasına sessizce boyun eğmeleri gerekir! Bu ifadeler insanlara, Varşova Paktı içinde böyle bir bağımsızlıkçı direnişin başgöstermesinin bir "gerginlik" unsuru, yani dünya barışı için "kötü" bir şey olduğu anlayışını da telkin ediyor.

Bu, 1920'lerde kendi milli kurtuluş savaşını verirken dünyada "gerginlik" yarattığı gibi bir teslimiyetçi endişeye asla kapılmamış Türkiye'nin radyosu için, utanç verici bir yorumdur.

Halil Berktay

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Güney Amerika'da olan, Videla adlı faşist diktatörün yönetimde olduğu ülke - Eski Mısır'da bir tanrı. 2) Eski dilde ayak - Eski dilde geçim, geçinme, 3) Elbise, çanta gibi şeylerde kumaşın ya da derinin arkasına geçirilen kat - En fazla. 4) Rusya'nın milliyet farklılığından yararlanarak ele geçirmeye çalıştığı bir Afrika ülkesi - Petrol havzasında olan Güneydoğudaki bir kazamız. 5) Tersi lezzetli bir meyve - Tersi mobilya cilalamaya yarayan bir madde. 6) Bir ırk - Bir Çin devrimcisinin soyadı. 7) Türkiye'nin gizli haber alma teşkilatının kısa adı -Vilayet - Bir devlet kuruluşunun kısa adı 8) Bir ünlem Açık - Bir göz rengi. 9) İnsanın yüzüne gülüp arkasından kötülük eden - Bir meyve 10) Tersi ince (ses) – Burun - Tersi eski bir silah. 11) Ticari bir işletmede günlük hasılat - Rütbesiz asker.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Hafif yalpa yaparak yavaş yavaş gitmek. 2) Eski dilde eserler - Matematikle ilgili. 3) Bir yemek - Bir müzik aleti. 4) Tersi bir şeyi bulmak için yapılan iş - Müzikte kalın kadın sesine verilen ad. 5) Akdeniz bölgesinde yetişen bir meyva türü. 6) Titan elementinin simgesi-Farsçada can çekişen, zayıf hayvan. 7) İz, belirti, 8) Naziklik - çoğunlukla Ege'de kullanılan yiğitlik ünvanı. 9) Aç gözlü. 10) Kapitalist toplumda değeri olan şey - Kemiğin içinde bulunan kısım. 11) Tersi eski dilde çekişme - Tersi balıkçılıkta kullanılan bir alet.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	T	A	L	A	B	A	N	İ	■	U	S
2	A	Y	E	T	U	L	L	A	H	■	E
3	K	A	S	A	B	A	■	■	A	■	Y
4	E	R	■	S	İ	D	■	A	R	A	Y
5	O	L	R	E	T	A	V	■	A	K	İ
6	F	A	K	■	U	Ğ	A	■	M	İ	T
7	U	M	■	İ	Z	■	R	A	Z	A	H
8	K	A	R	M	A	■	İ	B	A	S	A
9	U	K	O	■	Ğ	A	D	■	D	■	N
10	D	■	K	R	İ	Z	A	Y	E	B	■
11	A	S	A	F	■	A	T	A	■	M	İ

Kamboçya'ya Vietnam saldırısı sürüyor

Kamboçya: "Rusya bizi Vietnam'a yok ettirmek istiyor"

● Varşova Paktı saldırgan Vietnam'ı destekleme kararı aldı

PHNOM PEHN

Kamboçya sınırını geçen üç Vietnam tümeninin, Kamboçya topraklarında ilerlemeye devam ettiği bildirildi. Kratie kentine 20 km. kadar sokulan Vietnam tümenlerinin Doğudan 13. karayolu boyunca ilerleyen diğer birliklerle buluşmaya çalıştıkları açıklandı. Vietnam birliklerinin bu saldırıları karşısında Kamboçya silahlı kuvvetlerinin genel alarm durumuna geçtikleri bildirildi.

Kamboçya hükümeti Vietnam saldırısını teşhir eden ve uluslararası destek çağrısında bulunan uzun bir mektup yayınladı. Yeni Çin Haber Ajansı tarafından da yayınlanan mektupta, Vietnam'ın çarpışmalar sırasında zehirli gaz bombaları kullandığı ve ülkenin içlerine kadar girdikleri bildirildi.

Mektupta mevsimin kuraklığından yararlanan Vietnam birliklerinin Sovyetler'den aldığı destekle saldırılarını genişlettiği belirtildi. Vietnam tarafından zehirli gaz bombası kullanılmasının, sorunun yalnızca bir sınır sorunu olmadığını ortaya koyduğu belirtilen mektupta, Vietnam'ın asıl amacının Kamboçya halkını yok etmek olduğu açıklandı.

Mektubun yayınlanmasından sonra Phnom Pehn Radyosunda yapılan bir yorumda Vietnam'ın Demokratik Kamboçya yönetimini devirmeyi amaçladığı ve Kasım ayından beri Vietnam'ın Kamboçya'ya karşı geniş çapta saldırılara giriştiği belirtildi. Yorumda Sovyetler Birliği'nin Güneydoğu Asya'daki yayılma emellerine karşı duran Kamboçya'nın, Vietnam aracılığıyla yok edilmek istendiği açıklandı.

VARŞOVA PAKTI VİETNAM'I DESTEKLİYOR

Öte yandan yine Phnom Pehn radyosunun yaptığı bir açıklamada, Varşova Paktı ülkelerinin son toplantısında Vietnam Kuvvetlerinin desteklenmesi kararının alındığı da bildirildi. Bilindiği gibi bu karara Romanya katılmamıştı. Radyonun yayınladığı yorumda Vietnam'ın karşı karşıya bulunduğu ekonomik, sosyal ve politik güçlükler yüzünden Varşova Paktından yardım istemek zorunda bulunduğu da tekrarlandı. Yorumu yapan Kamboçya hükümet sözcüsü "Eğer Vietnam saldırgan tutumunu durdurursa, iki ülke arasında yeniden dostça ilişkiler kurulabilir" dedi.

BLÖFÜN DE BÖYLESİ...

Brejnev, ABD'yi bütün alış-verişi kesmekle tehdit etti

● Sovyetler Birliği'nin ABD'den yaptığı ithalat her geçen yıl düşüyor

MOSKOVA (AJANSLAR)

Sovyetler Birliği ile ABD arasındaki ticaret hacminin sürekli olarak düşme gösterdiği ve bu yıl sonunda ki ticaret hacminin geçen yılkinden 2, önceki yılkinden de 3 milyar daha düşük olacağı belirtildi.

Sovyet TASS ajansı tarafından yapılan açıklamada, bu duruma ABD'nin Sovyetler Birliği'ne uyguladığı ihracat kısıtlamasının yol açtığına işaret edildi.

Öte yandan, Moskova'da bulunan ABD Hazine ve Ticaret Bakanlarıyla Kremlin'de bir görüşme yapan Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Brejnev, ABD'yi, Sovyetler Birliği'ne uyguladığı ticari kısıtlamayı sürdürdüğü takdirde, her türlü alış-verişi kesmekle tehdit etti.

Irak petrol fiyatı konusunda çoğunluğun kararına uyacak

BAĞDAT (AA)

Irak Petrol Bakanı Tayen Abdülkerim, haftalık "Elif - Be" dergisine verdiği demeçte, Irak'ın OPEC'in birlik ve varlığının korunması amacıyla, çoğunluğun kabul edeceği en az fiyat artışını destekleyeceklerini bildirdi.

Abdülkerim, gelecek hafta yapılacak OPEC toplantısında asgari fiyat artışını destekleyeceğini açıkladı.

İran halkı Pazar günü yine büyük bir gösteriyle Şah rejimine karşı yürüyecek

Serbest bırakılan Ulusal Cephe Partisi Başkanı Sencabi: "Pazar günü yapılacak gösteriye katılacağım"

● Pazar günü Tahran'da yapılacak gösteri büyük bir önem taşıyor

TAHRAN (AJANSLAR)

Şah yönetimine karşı mücadele eden Ulusal Cephe Partisinin lideri Kerim Sencabi ve Parti sözcüsü Daryuş Furuhar serbest bırakıldılar. Sencabi ve Furuhar geçtiğimiz Kasım ayının başlarında tutuklanmışlardı. Askeri hükümet, halkın mücadelesinin artık engellenemez boyutlara varması karşısında, Kerim Sencabi'yi serbest bırakmak zorunda kaldı.

Cezaevinden çıktıktan sonra Fransız radyosuna bir demeç veren Kerim Sencabi kurulacağına dair söylentiler dolaşan "Ulusal Birlik" hükümetinde görev almayacağını ve zaten kendisine böyle bir teklifte bulunmadığını söyledi. Kerim Sencabi, Pazar günü yapılacağı belirtilen ve Şah'ın geleceğini tayin edecek önemdeki gösteriye katılacağını açıkladı.

200 bin üyeli Tahran Çarşısı Esnaf ve Sanatkarlar Birliği, halkı, gelecek Pazar günü yapılacak olan büyük gösteriye katılmaya çağırdı. Yürüyüşü muhalefet liderlerinden Ayetullah Talegani yönetecek.

Şah'a bağlı askeri birliklerle, gösteri yapan halk arasındaki çarpışmaların hâlâ sürdüğü İran'da, son birkaç günde ölenlerin sayısının binleri bulduğu açıklandı. Görgü tanıkları hastanelerin tıklım tıklım yaralılarla dolduğunu ve yaralılar için gerekli olan kanın çoğu zaman bulunamadığını belirtiyorlar.

İspanya Başbakanı Adolfo Suarez

42 yıllık Franko diktatörlüğünden sonra İspanya'da halk Yeni Anayasa'ya "Evet" dedi

● Faşistler oylamada "hayır" oyu kullandılar

MADRİD

6 Kasım günü seçmen kütüklerine yazılı yurttaşların yüzde 67'sinin katılmasıyla yapılan referandum sonucu Anayasa taslağı onaylandı. Oy sayımı yapıldıktan sonra referanduma katılanların yüzde 87,5'inin "evet" oyu kullanarak Yeni Anayasa'yı benimsedikleri açıklandı. Oyların yüzde 8'ini ise "hayır" bültenleri oluşturdu. Özellikle Bask bölgesinde seçime iştirak oranının çok düşük olduğu bildiriliyor. Oylamaya seçmenlerin üçte biri katılmadı.

YENİ ANAYASA ÖLÜM CEZASINI KALDIRIYOR

Yeni Anayasa'nın kabulü, ülke içinde ve Batı basınında genel olarak bir başarı olarak değerlendirildi.

Yeni Anayasa, faşist Franko döneminin temel hakları kısıtlayan maddelerini ortadan kaldırarak, bazı yeni haklar getiriyor. Bu arada, devlet ile kiliseyi birbirinden ayıran yeni Anayasa ölüm cezasını da yasaklıyor. Sendikaların siyasi özgürlüğü de Yeni Anayasa tarafından güvence altına alındı.

Referandum kampanyası boyunca, Başbakan Suarez'in iktidar partisi, Carillo'nun "Komünist" Partisi, İspanya Sosyalist İşçi Partisi ve İspanya Devrimci Emekçiler Örgütü (ORT) "Anayasa'ya evet" yolunda propaganda faaliyeleri yürütmüştü.

Franko döneminin kalıntılarının oluşturduğu faşist Fuerza Nuvo (Yeni Güçler) Partisi ise Yeni Anayasa'nın "Komünist" olduğunu iddia ederek, reddedilmesini önermişti.

Anayasa sayesisinde "özerk bölge" statüsüne kavuşan Bask bölgesinde ise özellikle ETA örgütü de seçimlerde "hayır" oyu kullanma çağrısında bulundu.

Hatırlanacağı üzere, faşist Franko diktatörlüğünün yıkılmasından sonra İspanya'da eski faşist dönemin yeniden hortlamasını isteyen bir grup subay geçenlerde bir darbe girişiminde bulunarak Kral Juan Carlos'u ve Başbakan Adolfo Suarez'i devirmek için başarısız bir harekata girişmişlerdi. Hükümet çevreleri, Anayasa'nın halkın büyük bir çoğunluğu tarafından kabul edilmiş olmasını, "Franko'nun iskeletinin mezara bir kere daha gömülmesi" benzetmesiyle değerlendirdiler.

JANE'S YILLIĞINA GÖRE YAK-36 UÇAKLARINI GELİŞTİREN Sovyetler Birliği savaş uçakları yapımında ABD'yi geçti

● Batı Avrupa da savaş uçağı yapımında ABD'yi geride bıraktı

LONDRA (THA)

Sovyetler Birliği ve Batı Avrupa ülkelerinin, savaş uçakları, hava savaş araçları yapımı ve üretimi konusunda ABD'yi geride bıraktığı bildirildi.

Savaş araçları konusunda dünya çapında yetkili sayılan Jane's yıllığına göre, ABD'nin elinde şimdiki halde, Delta tipi eski savunma uçaklarıyla, 22 yıllık B-52 bombardıman uçakları bulunuyor. Jane's yıllığı, ABD'nin geride kalışını, Başkan Carter'in 1977 yılında B-1 stratejik bombardıman uçağının yapımını durdurmasına bağladı.

Jane's Avrupa'da en son yapılan gelişmiş uçaklar arasında İngilizlerin Harrier jetini, Alman, İtalyan, İngiliz ortak yapımı Tornado süpersonik uçağını, Fransız yapımı Concorde süpersonik uçağını sayıyor.

Jane's Sovyetler Birliği'nin en son olarak YAK-36 savaş uçağını çok geliştirmiş olduğunu, ayrıca yeni bir uçağın yapımına hız verildiğini belirtti.

FRANSA DEVLET BAŞKANI GİSCARD D'ESTAING: "Güçlü bir Afrika süper devletlerin rekabetine konu olmayacaktır"

Fransa Devlet Başkanı Giscard d'Estaing

● "Afrikalılar sorunlarını kendileri çözmeli"

PARİS

Fransa Devlet Başkanı Valery Giscard d'Estaing, 6 Kasım tarihinde yayınlanan "Jeune Afrique" dergisi muhabiri ile bir röportaj yaptı. Avrupa ile Afrika kıtaları arasında bir "kader birliği" olduğunu belirten d'Estaing şöyle dedi:

"Fransa her şeyden önce dost Afrika'ya yardım elini uzatmak istiyor. Afrikalı devlet başkanlarının isteğine bağlı olan bu talebimiz, kıtanın ekonomik bakımdan kalkınmasına hizmet edecektir. Zaten Afrika'da barış için gerekli olan da budur".

Afrika'nın birliğini savunan Fransa Devlet Başkanı açıklamasını şöyle sürdürdü: "Ülkemiz, sınır anlaşmazlıklarından arınmış, ekonomik bakımdan güçlü, sağlam ve istikrarlı ülkelerden oluşan bir Afrika görmek istiyor. Böyle bir Afrika süper devletler arasında rekabete konu olmayacaktır".

Afrikalıların karşılaştıkları sorunların kendileri tarafından çözülmesini desteklediğini söyleyen Giscard d'Estaing, "Afrika, sömürgeciliğin izlerini ortadan kaldırmalı, ve dünyada hak ettiği yeri almalıdır" dedi.

SOMALİ: "Rusya, Afrika Boynuzuna açıkca müdahale ediyor"

KAHİRE (THA)

Somali Hükümeti, Arap Birliği'ne üye ülkelere gönderdiği bir mektupta, Sovyetler Birliği'nin, Küba'nın ve Etiyopya'nın Afrika Boynuzu'na açıkça müdahale ettiğini açıkladı.

Mektupta, Etiyopya savaş uçaklarının geçtiğimiz Perşembe günü Somali'nin Kuzeybatı bölgesine saldırarak can kaybına ve maddi hasara yol açtıkları belirtildi. Somali Hükümeti, bu saldırılar karşısında, Somali'nin doğal savunma hakkını kullandığını açıkladı.

Afrika'dan Haberler

Eritre Rus askerlerini teşhir etti

Beyrut'ta bir açıklama yapan Eritre Halk Kurtuluş Cephesi (EHKC) sözcüsü, Cephe birliklerinin Aralık ayı başında, içinde dört Rus askerinin bulunduğu bir helikopteri düşürdüğünü açıkladı. "Bir Sovyet generali tarafından yönetilen birlikler Eritre halkına karşı saldırılarını sürdürüyorlar" diyen Cephe sözcüsü, dünya kamuoyunu Eritreli mültecilere yardım etmeğe çağırdı.

Öte yandan, Cephenin bir başka temsilcisi olan Nafi Kurdi, Paris'te yaptığı basın toplantısında, Rus ve Kübalıların insanlık dışı eylemlerde bulunduğunu açıkladı.

6 Kasım günü Roma'da bir açıklama yapan Cephenin İtalya temsilcisi de, Rusların direkt olarak 18 Kasımdan bu yana saldırılara katıldığını belirtti. Rus savaş gemilerinin Massava kenti yakınlarına çıkartma yaparak çok sayıda askeri birliği ve malzemeyi bölgeye aktardığını açıklayan temsilci, "Ruslar ve Kübalılar bizim baş düşmanımızdır. Çünkü halkımıza karşı Mig'leriyle bombalarıyla saldıranlar onlardır" dedi.

UNİTA, içinde 50 Kübalı askeri bulunan bir uçağı düşürdü

UNİTA (Angola'nın Tam Bağımsızlığı İçin Ulusal Birlik Cephesi) sözcüsü Brüksel'de yaptığı açıklamada, içinde tam teçhizatlı 50 Kübalı askerin bulunduğu bir Boeing-727 uçağını düşürdüklerini bildirdi. Kübalıların, askeri amaçlar için gizli olarak Boeing tipi uçaklar kullandıklarını öğrenen UNİTA gerillaları uçağı düşürerek içindeki askerleri etkisiz duruma soktu.

ABÖ Başkanı Tanzanya ve Uganda'ya gidiyor

Afrika Birliği Örgütü Dönem Başkanı Cafer El Numeyri, Sudan başkenti Hartum'dan ayrılarak Tanzanya ve Uganda'yı kapsayan bir geziye çıktı. Uganda birliklerinin Tanzanya sınırını geçerek bölgedeki halka saldırması üzerine iki ülke arasında patlak veren silahlı çatışmalara son vermek ve arabuluculuk yapmak amacıyla Darüsselam ve Kampala'ya gidecek olan Numeyri, anlaşmazlıkların barışçı yollarla çözülmesini istedi.

Yanan kömür
Kızan demir
örse çekiç
Vuran biziz

Demir Döküm işçileri, sınıfın birliğini savunuyor

"Hangi görüşten olursa olsun işçi atılmasına karşıyız"

- Ali Yaşar: "İşçi olan kimi olursa olsun, işten atılmasına karşıyım"
- Ali Rıza Büyükbaş: "Hedefimiz sahte TKP. Kimsenin ekmeğiyle oynanmamalı"
- Ali Gül: "Maden-İş militanlarını atmaktansa kazanmalıyız"

Erkan Ildız

Türk Demir Döküm Fabrikasında geçtiğimiz Cumartesi günü sahte TKP'lilerin saldırısına uyrayan, daha sonra iş akitleri haksız yere fesh edilen 6 işçiyle görüşmek üzere Devrimci Maden-İş'in Silahtar'daki Şubesine gittik. Atılan arkadaşlarının yeniden işe alınması için Demir Döküm işçilerinin başlattığı direniş üç gündür devam ederken, biz sendikada bu atılan 6 işçiden rastladığımız 3'ü ile oturup konuştuk.

Ali Gül, Ali Rıza Büyükbaş ve Ali Yaşar adlı işçiler, konuşmalarında özellikle, hiçbir işçinin düşüncelerinden dolayı ekmeğiyle oynanmaması gerektiğini, saldırıların başını çekmiş Maden-İş üyesi işçilerin dahi gelip fabrikada çalışabileceklerini vurguladılar.

ALİ GÜL: "MADEN — İŞ'İN MİLİTANLARINI ATMAKTANSA KAZANMALIYIZ"

6 yıldır Demir Döküm de çalışan Ali Gül, işçilerin Maden-İş'ten ayrılmalarına yol açan gelişmeleri kısaca şöyle anlattı:

'Maden-İş özellikle 1974'den itibaren sarı sendikacılık tutumuna girdi. Sahte TKP'nin çizgisine oturdu. İşçiyle ilgilenmez oldu. İşçiyi ezdi.

"Bunun üzerine biz de Devrimci Maden-İş'i daha ileri, daha demokratik bir sendika olarak gördüğümüzden, bu sendikaya geçmeye karar verdik. Bunun mücadelesini 3 aydır veriyoruz. Bu mücadele içinde bir kere daha gördük ki, Maden-İş'in yani sahte TKP'nin anlayışı, anti-demkoratik yollara başvurmak, işçiyi dövmek ve ezmek. Bu da gittikçe işçinin nefretini daha fazla kazandı.

"Şu anda sendika seçme özgürlüğümüzü kullanmamıza karşı, Maden-İş ve işverenin ortaklaşa Devrimci Maden-İş'e tavır koymasından ötürü direnişteyiz. Bunun yanı sıra, işçilere saldıran karşı tarafla bizi aynı kefeye koyup işten atmasını uygun görmediğimiz için direnişi başlattık. Eylemimiz doğrudur ve sonuna kadar sürdüreceğiz"

Ali Gül, Maden-İş'in şimdiye kadar maşalığını yapmış olan militanların fabrikaya alınıp alınmaması konusunda sorduğumuz bir soruya şöyle cevap verdi:

"Ben bu adamların atılması değil aksine onların da gelip çalışması taraftarıyım. Onlar şartlandırılmış, Maden-İş'in militanı haline getirilmiştir. Onlar şu anda doğruyu göremiyorlar. Onları kendi aramıza alıp kazanmalıyız. Onları atmaktansa kendi saflarımıza çekip topluma kazandırmalıyız."

ALİ RIZA BÜYÜKBAŞ: "BİZİM HEDEFİMİZ SAHTE TKP.KİMSENİN EKMEĞİYLE OYNAMAMALIYIZ"

1976'dan bu yana Demir Döküm'de çalışan Ali Rıza Büyükbaş da karşı sendikanın adamlarının fabrikaya gelip çalışmasını savunarak şöyle dedi:

"Bence biz herkese gelip çalışması çağırısını yapmalıyız. Bu mücadelenin esas hedefi, dünyanın en gerici, en saldırgan ülkesi olan Rusya'ya ve onun kuklası sahte TKP'ye karşı olmasıdır. Zaten Devrimci Maden-İş'in de Ereğli'de ortaya çıkması böyle bir mücadele içinde oldu. Onun için tüm arkadaşların gelip çalışmasını istiyorum. İlke olarak hiç kimsenin, düşüncelerinden, fikirlerinden dolayı ekmeğiyle oynamamak gerekir."

ALİ YAŞAR: "İŞÇİ OLAN KİM OLURSA OLSUN İŞTEN ATILMASINA KARŞIYIM"

11 yıllık Demir Döküm işçisi Ali Yaşar da, eski sendikaları Maden-İş hakkında şunları söyledi:

"Maden-İş son yıllarda, sendika içi demokrasiyi tamamen yok etti. Onlar işçilere karşı zaman zaman kan dökmeye varan terör ve şiddet uyguladılar. Zannediyorlardı ki böylece işçiyi korkutacaklar, boyun eğdirecekler. Sabrettik. Arkadaşlarımızı patronlara listeler vererek, kollarından tutup sokağa attılar. Nefretimiz arttı. Bizi MESS'e karşı yenilgiye uğrattılar. Fakat bu, işçinin MESS'e karşı yenilmesi değildir. Bu Maden-İş'in tepesindeki çetenin Türklerlerin, Ertürklerin, Tokmakların, Daysalların MESS'e karşı yenilgisidir. İşçi sınıfı MESS'e karşı daima şerefiyle namusuyla mücadele verdi. Fakat biz onların ihanetlerini unutmadık" "Artık öyle bir aşamaya geldik ki, Maden-İş in içinde üye olarak kalmak suç taşır bir hale gelmişti. Ve yine görmüştük ki, kraliyetler, imparatorluklar seçimle işbaşından gitmezler. Sendika içi demokrasi olsaydı Kemal Türkler bunca yıl Maden-İş'in başında kalabilir miydi? Bir padişah bu kadar hüküm sürmedi.

"Bütün bunlara işçi tahammül edemiyordu. Bir kurtuluş yolu arıyorduk artık. İşte bu ortamda Devrimci Maden-İş'in Silahtar Şubesini kurduk ve mücadeleye girdik. Bugün Demir Döküm de tükenen Maden-İş'in bundan sonra var olması bir hayaldir."

Ali Yaşar konuşmasında Maden-İş görüşlerini de savunsa işçi atılmasına karşı olduğunu belirterek şöyle dedi:

"Ben temelden, işçi olan kim olursa olsun, işten atılmasına taraftar değilim. Bizim işçi attırmamız söz konusu olamaz. O mevzu işverenin mevzusudur."

Demir Döküm işçileri: "İşten atılanlar geri alınıncaya kadar direneceğiz"

Enerji işçileri bugün direnişe geçiyor

- Tez-İş üyeleri birikmiş farklarının ödenmesini istiyorlar

ANKARA (ÖZEL)

Tes-İş Konfederasyonuna bağlı Enerji işçilerinin bugün Türkiye çapında direnişe geçmesi bekleniyor. İşçiler Toplumsal Anlaşmadan doğan birikmiş hakların ödenmesini istiyorlar. Tes-İş Konfederasyonu Genel Başkanı Orhan Erçelik önceki gün yaptığı açıklamada kendileri tarafından gösterilen iyiniyete karşı yetkililerin gerekli anlayışı göstermediklerini belirtmiş ve bu durum karşısında kendi güçlerine dayanarak mücadele etmmekten başka çareleri olmadığını söylemişti.

Hükümet ile Türk-İş'e bağlı sendikalar arasında imzalanan "Toplumsal Anlaşma" ile işçilere ödenmesi gereken haklar aradan aylar geçtiği halde ödenmemiş ve sendikaların yaptığı çeşitli girişimler sonuçsuz kalmıştı. Tes-İş Sendikası Türk-İş içinde "Toplumsal Anlaşmaya" en çok direnen ve en son kabul eden sendikalardan birisiydi. Tes-İş Genel Başkanı Orhan Erçelik geçen ay kamuoyuna yaptığı açıklamada "Toplumsal Anlaşma kalbura döndü" diyerek Türk-İş yönetiminin pasif tutumunu ve hükümeti eliştirmişti. Erçelik, Türk-İş yönetimi sessiz kaldığı için artık kendi güçlerine dayanarak mücadele edeceklerini belirtmişti..

Öte yandan hükümet çevrelerinin Tes-İş Sendikasını eritmek amacıyla sendikalarına karşı kasıtlı bir tutum takındığını öne süren Erçelik buna karşı da üyelerinin mağdur edilmesine izin vermeyeceklerini belirtmişti.

17. ve 1. Bölge işyerlerinden çıkarılan işçiler İstanbul Yol İş Sendikası yetkilileriyle birlikte toplantı yaparak yeniden işe alınmazlarsa mücadeleyi sürdürecek karar verdiler.

İşten çıkarılan Karayolları işçileri "mücadeleyi sürdüreceğiz" dediler

İSTANBUL YOL-İŞ, İŞTEN ÇIKARMALARA KARŞI GÜÇ VE EYLEM BİRLİĞİ ÖNERDİ

- İstanbul Yol-İş Sekreteri Cengiz Tığlı, hükümetin karayolları işçilerini sefalete ittiğini belirtti
- Tığlı, işten çıkarmalarla mücadele önerisi yaparken, Yol-İş Federasyonu uygulamanın "işe ara verme" olduğunu iddia etti

İSTANBUL (ÖZEL)

Karayolları 17. ve 1. Bölgelerinde işten atılan işçiler önceki gün İstanbul Yol-İş Sendikasında bir toplantı yaparak yeniden işe alınmaları için mücadeleyi sürdürmeye karar verdiler. İstanbul Yol-İş Sendikası da dün bir basın toplantısı düzenleyerek işten atılan üyelerinin, binlerce karayolu işçisinin sefalete sürüklendiğini bildirdi ve soruna çözüm bulunmasını sağlamak amacıyla mücadele edeceklerini açıkladı.

Önceki günlerde işten çıkarılan karayollarına bağlı işçiler İstanbul Yol-İş Sendikası yetkilileriyle birlikte yaptıkları toplantıda iş akidlerininfeshedilmesine neden olarak Toplumsal Anlaşmayı gösterdiler. Toplumsal Anlaşmanın işçilerin boynuna takılan bir zincir olduğunu belirten işçiler, hükümetin bu uygulamalarına karşı sonuna kadar mücadele edeceklerini söylediler.

İstanbul Yol-İş Sendikası Genel Sekreteri Cengiz Tığlı da dün düzenlediği basın toplantısında Karayolları işyerlerinde işten çıkarılan binlerce işçinin yeniden işe alınması için mücadele edeceklerini bildirdi. Cengiz Tığlı bütün kamu kuruluşlarında çalışan işçileri ve emekçi halkı işten çıkarmalara karşı mücadelede güç ve eylem birliğine çağırdı.

İstanbul Yol-İş Genel Sekreteri basın toplantısında Yol-İş Federasyonunun Türk-İş ile hükümet arasında yapılan Toplumsal Anlaşma çerçevesinde yaptığı 3. işyeri sözleşmesiyle muvakkat işçiliği kaldırmayı amaçladığını ancak soruna yeterli ve köklü bir çözüm getirilmediğini söyledi. Tığlı devamla, "13 bin muvakkat işçinin hizmet akidlerinin yenilenmeyerek iş bulmanın en zor olduğu bir dönemde sefalete itildiklerini" de belirtti.

Geçici işçilerin iş akidlerinin feshedildiği bir dönemde Karayolları Genel Müdürlüğü'nün müteahhitlere milyonluk işler verdiğini ve yeni yeni ihaleler planladığını hatırlatan Cengiz Tığlı hükümetin tutumunu da eleştirerek şöyle dedi:

"Bize daha dün iş vaadeden, refah vaadeden, demokrasi vaadeden hükümetin uygulamaları bunlar mı olacaktı"

İstanbul Yol-İş Genel Sekreteri daha sonra işten çıkarmaların IMF'nin baskılarından kaynaklandığını söyleyerek "hiç kimse buhranın çözümünü işçi çıkartmada bulamaz" dedi. Tığlı sözlerini "Bütün kamu kuruluşlarında aynı akibete uğrayan işçileri, özel sektörün işten attığı yüzbinlerce işçiyi, tüm emekçileri, tüm demokrat ve yurtseverleri, tüm halkımızı mücadelemizde güç ve eylem birliğine çağırıyoruz" diye bağladı.

İstanbul Yol-İş Sendikası basın toplantısında daha sonra muhabirimizin "ne gibi eylemler düşünüyorsunuz" şeklindeki sorusunu cevaplayan Cengiz Tığlı, bu konuda henüz bir planlama yapmadıklarını ancak demokratik yollarla mücadele edeceklerini bildirdi. Bu arada İzmir ve Mersin Yol-İş teşkilatları ile Adana'daki kara yolları işçilerinin yürüyüş ve açlık grevi gibi eylemleri hakkındaki bir soruya ise "Bu konuda bize üst örgütten bir karar gelmedi" diye cevap verdi.

BOĞAZ KÖPRÜSÜ GİŞELERİNDE İŞTEN ÇIKARILANLAR

İstanbul Yol-İş Sendikası Genel Sekreteri son günlerde Boğaz köprüsü gişelerinde meydana gelen tıkanıklarla ilgili bir sorumuzu da bu işyerinden 18 geçici işçinin iş akidlerinin feshedilmesinin personel sıkıntısı yarattığını belirterek cevapladı. Tığlı ayrıca bu işyerinin süresi belirsiz iş akdiyle işçi çalıştırdığını hatırlatarak, sürekli iş gücü gerektiren bir işyerinde geçici işçi çalıştırılmasının bu duruma yol açtığını bildirdi.

Cengiz Tığlı, Boğazköprüsü işçilerinin çok zor şartlar altında eksik kadroyla çalışmak zorunda bırakıldıklarını da sözlerine ekleyerek, işten atılan 18 işçinin yeniden işe alınması için girişimlerin yapıldığını belirtti. Tığlı bu işçilerin yakında işlerine döneceklerini umduğunu söyledi.

YOL — İŞ GENEL SEKRETERİ SORUNUN İŞE ARA VERME OLDUĞUNU İDDİA ETTİ

Öte yandan Yol-İş Federasyonu Genel Sekreteri Muzaffer Saraç ise aynı konuda verdiği bir demeçte, 27 yıldan beri bu uygulamanın yapıldığını ileri sürerek işten atmaların işe ara verme olduğunu iddia etti. Saraç, konunun siyasal sömürü aracı yapılmak istendiğini de öne sürdü.

Muzaffer Saraç ayrıca Yol-İş Federasyonunun çözüm sağlamak amacıyla devamlı çalışmalar yaptığını da kaydederek 13 bin işçinin işten atılmasına seyirci kaldıkları yolundaki görüşleri eleştirdi.

DÜNYA İŞÇİLERİNDEN...

ALMANYA ÇELİK GREVİNDE TARAFLAR YENİDEN GÖRÜŞMEYE OTURDU

- Bazı parlamenterlerin IG Metal ile çelik işverenleri arasında aracılık yaptığı belirtiliyor

Bochum'da İG Metal'in düzenlediği bir yürüyüş

FRANKFURT (ÖZEL)

Almanya çelik işçileri grevinde İG Metal Sendikası ile Çelik işverenleri arasında yeniden görüşmelere başlandı.

Uzun süre devam eden toplusözleşme görüşmelerinde bir anlaşma sağlanamayınca taraflar görüşmeyi kesmiş, sendika grev, işverenler de lokavt kararını uygulamaya koymuslardı.

Özellikle Almanya'nın ağır sanayi bölgesi Ruhr'da işçiler çeşitli kitle gösterileri ile lokavt kararını sert bir şekilde protesto etmişlerdi. Grevle geçen bir hafta çelik işverenlerine de ağır maddi kayıplar verdirdi.

Bazı parlamenterlerin araya girmesi ile sendika sözleşme görüşmelerinin yeniden başlaması grev'de anlaşma sağlanması yönünde bir adım olarak değerlendiriliyor. Ancak Çelik işçilerinin temel talebi olan 35 saatlik iş haftasının işverenler tarafından kolayca kabul edileceği de beklenmiyor. İşverenler daha çok bir uzlaşma ortamı yaratarak grevin yayılmasını önlemeye çalışıyorlar.

Bu tarihi grevin hangi yönde gelişeceğini önümüzdeki günler daha iyi gösterecek.

YORUM
Aydınlık Frankfurt Bürosu

Otomasyon, işgüvenliği ve 35 saat

Federal Almanya Kuzey Ren-Westfalya bölgesindeki Hoesch, Klöckner, Friedrich-Krupp, Mannesman ve Thyssen'de bir dizi çelik fabrikasının sirenleri 1 Aralık saat 6'da son defa öttü.

Çelik patronları işçilerin haklı talepleri uğruna başlattıkları greve 66 bin işçinin sokağa atılması demek olan lokavt ile cevap veriyorlardı.

28 Aralık Salı günü 37 bin çelik işçisi haftada 35 saatlik çalışma ve saat ücretlerine yüzde 5 zam için grev başlattı. İG Metal Sendikasının önderliğinde başlatılan grevden önce sendika yönetimi ve patronları temsil eden çelik işverenleri sendikası toplusözleşme görüşmelerine oturmuşlardı.

Sendika yönetimi işyerlerindeki otomasyonun işyerlerini imha ettiğini belirtiyor, işsizliği önlemenin bir aracı olarak çalışma saatlerinin kademeli biçimde haftada 35 saate düşürülmesini ve bunun yanında da saat ücretlerine yüzde 5 zam talep etti. İşverenler ise iş saatlerinin düşürülmesinin masrafı artırdığını iddia ederek yıllık tatil süresinin altı haftaya çıkarılmasını ve saat ücretlerine yüzde 3 zam yapılmasını teklif etti.

Bu durumda anlaşmanın ortadan kalkması ve tabandaki işçinin zorlamasıyla İG Metal Sendikası Kuzey Ren-Westfalya bölgesindeki bir dizi işyerinde 37 bin işçinin greve gitmesini kararlaştırdı.

Aralarında 8 bin kadar Türkiyeli işçinin de bulunduğu grev sürerken toplusözleşme görüşmelerini başlatan İG Metal, Hessen ve Berlin yönetimleri saat ücretlerine yüzde 6,5 Güttenberg yönetimi ise yüzde 6 zam talep ettiler. Bunun yanı sıra haftada 35 saatlik iş gününün de kademeli olarak başlatılmasını istediler.

Patronların son çare olarak Anayasaya aykırı bir şekilde lokavta başvurmaları her şeyden önce sendikayı mali yönden zayıflatmayı hedefliyordu. İG Metal'in grevcilere dağıttığı para günde 1.2 milyon markı buluyordu. Fakat sosyal-demokrat hükümetin de desteklediği sendika mali zorluklarına rağmen grevi sürdürecek güçte.

Patronların "Az kazanıyoruz, hatta zarar ediyoruz!" şeklindeki açıklamalarına rağmen dünya piyasalarındaki çelik satışları iyi. 1978'de çelik tahvilleri yüzde 5 artış gösterdi. 1978 ortalarından beri otomasyonun yoğunlaşmasıyla masraflar düştü. Çelik fiyatları da arttı

Hoesch'te görüştüğümüz bir işçi geçen yıl 700 kişinin ürettiğini bu yıl monte edilen bir bilgisayar yönetiminde çalışan bir makinanın üç işçi yardımıyla ürettiğini açıkladı. Bu da hızlanan otomasyonun ilginç bir örneği!

Görüldüğü gibi çelik işçilerinin mücadelesi eldeki işyerlerinin korunmasına da yönelik. Diğer yandan Çelik sanayiindeki ağır iş şartları işçileri yıpratıyor. Konuştuğumuz Türk işçileri iştahsızlıktan uykusuzluktan, bakımsızlıktan, hazımsızlıktan şikayet ettiler.

Bu dalda 3 işçiden birinin emekli olamadan, iki işçiden birinin emekli olduktan hemen sonra öldüğü istatistiklerle saptanmış bulunuyor.

İG Metal Sendikası 50 yıldan beri gidilen bu ilk grevi uzun süre destekleyebilecek mali güce sahip. Çelik işçilerinin, Alman, Yugoslav, Türkiyeli, Yunan işçilerin moralleri yüksek. Konuştuğumuz işçiler otomobil ve maden işletme firmalarının da bu grev ile olan ilişkilerini belirtiyor, patronları dize getirmek için gerekirse tüm metal dalında genel greve gidilmesinin düşünüldüğünü anlatıyorlar.

Ortaya çıkan sorulardan biri, kuzey Ren-Westfalya çelik patronlarının, buranın deyimiyle "Çelik baronlarının" haftada 500 bin ton ham çeliğin eksikliğine ne kadar dayanabilecekleri.

Diğer soru ise İG Metal yönetiminin tabandan gelen sese cevap vermekte devam edip etmeyeceği. Birçok işyerindeki işçi temsilcilikleri ağırlıklarını koyup genel grevden yana teklifler getiriyorlar.

Çelik grevinde işçilerin talepleri kabul edilmezse mücadele yaygınlaşabilir.

Ankara Belediyesinde çalışan Genel-İş üyesi 7 bin işçi direnişe geçiyor

ANKARA (TAA)

Ankara Belediyesinde çalışan Genel-İş üyesi 7 bin işçinin önümüzdeki günlerde direnişe geçecekleri, bu arada aynı sendika üyesi olan ve Polatlı ile Haymana Belediyelerinde çalışan işçilerin ise işi bıraktıkları bildiriliyor.

Genel-İş genel merkezinden yapılan açıklamada Ankara belediyesi fen işleri, temizlik işleri, park bahçeleri, mezarlıklar, iktisat, zabıta, daire ve veteriner müdürlüğü işyerlerinde çalışan işçilerin toplusözleşmeden doğan farklarını ve kasım ayı ücretlerini alamadıkları kaydedilerek bu ödemelerin yapılmaması halinde direnişe geçileceği belirtiliyor.

Öte yandan, aynı açıklamada Polatlı Belediyesinde çalışan 320 işçinin ise kıdem zammı, Melbusat giyim özendirme, fazla mesai, sorumluluk zammı haklarını alamadıkları, bunun üzerine işi bıraktıkları bildirilmiş, 4 aydır ücret alamayan 100 işçinin de Haymana Belediyesinde direnişe geçtikleri bildiriliyor.

Atılan işçiler, ek tazminat alabilmek için patronun kötü niyetini ispatlamak zorunda

ANKARA (ANKA)

Yargıtay Dokuzuncu Hukuk Dairesi, iş akdinin disiplin kurulu kararı olmaksızın işverence feshi üzerine 3 yıllık tam maaş tutarında kötüniyet tazminatının istenmesine ilişkin bir dava ile ilgili olarak aldığı kararda, kötüniyet sayılabilecek somut olaylar ortaya konulup kanıtlanmadıkça disiplin kurulu kararı olmasa da haklı nedenlere dayanan bir feshin kötü niyetli sayılmayacağına karar verdi.

Yargıtay kararında, "İş akdinin, disiplin kurulları kararı olmadan işverence feshi kötü niyetli fesih sayılmış ve bu gibi hallerde işçiye toplusözleşme ve iş mevzuatından doğan hakları dışında ayrıca 3 yıllık tam maaş tutarında kötü niyet tazminatı ödeneceği kabul edilmiştir" deniyor.

Avrupa basınında Rus savaş gemilerine karşı gösteriler

Türkiyeli devrimcilerin 16-20 Kasım tarihleri arasında İstanbul limanımızı kirleten Rus savaş gemilerine karşı yürüttüğü mücadeleler, Avrupa basınında da geniş yankılar uyandırdı.

Aşağıda Almanya, Norveç ve Belçika gazetelerinde yayınlanan yazıları aktarıyoruz:

SÜDDEUTSCHE ZEİTUNG

Batı Alman "Süddeutsche Zeitung" adlı günlük gazete 21 Kasım tarihli sayısında, Türkiye İşçi Köylü Partisinin düzenlediği Bağımsızlık yürüyüşünde "İstanbul'da 4 bin kişi Rus savaş gemilerine karşı bir gösteri yaptı. 'İvan evine dön' pankartları taşındı" şeklinde bir fotoğrafla birlikte verdi.

Süddeutsche Zeitung

KLASSEKAMPEN

Norveç'teki, İşçilerin Komünist Partisi (ML)'nin günlük gazetesi olan "Klassekampen", 22 Kasım tarihli sayısında, "Rus filosuna karşı şiddetli protestolar" başlığı altında şu haberi verdi:

"Türkiye İşçi Köylü Partisi(TİKP) ve Devrimci Gençlik Birliği (DGB) bütün halkı Sovyet savaş gemilerine karşı mücadeleye çağırdı. 17 Kasım günü Rus konsolosluğunun önünde bir protesto gösterisi düzenleyen devrimci gençler, binanın camlarını kırdılar. "Ne Amerika Ne Rusya, Bağımsız Türkiye", "Rus filosu defol" sloganlarını haykıran gençler, tüm ülke sathında mücadelelerini sürdüreceklerini belirttiler.

"Öte yandan basına bir açıklama yapan TİKP Başkanı Doğu Perinçek, Türkiye halkının hiç bir emperyaliste boyun eğmediğini bu gün de Rus savaş gemilerine karşı bağımsızlık bayrağını yükseklere kaldıracağını açıkladı."

"Klassekampen" gazetesinin İstanbul muhabirinden aldığı haberde, Rus amiralinin AYDINLIK muhabirini basın toplantısına kabul etmemesi kınanıyor. Türkiye Gazeteciler Sendikasının da olayı kınadığını yazan Norveç gazetesi, Doğu Perinçek'in Aydınlık'ta yayınlanan başyazısından alıntılar aktarıyor. Lenin'in Boğazlar konusundaki tutumu ile Brejnev'in emperyalist eylemlerinin birbirine tamamen zıt iki davranış olduğunu belirten Perinçek'in makalesi gazetede yayınlandı.

KLASSEKAMPEN

Protestar over heile landet

"CLARTE ET L'EXPLOİTE" DERGİSİ

Belçika Marksist-Leninist Komünist Partisinin haftalık yayın organı olan "Clarte et l'Exploite" dergisi 30 Kasım - 6 Aralık tarihli sayısında Türkiye'de Rus savaş filosuna karşı yapılan gösterilere sayfalarında yer verdi.

Rus konsolosluğu önünde yapılan protesto gösterilerini anlatan dergi, TİKP Başkanı Doğu Perinçek'in yaptığı basın toplantısını da aktarıyor. Belçika dergisinin yazısı, TİKP'nin 19 Kasım'da bir Bağımsızlık Yürüyüşü yaptığı haberi ile son buluyor.

Clarté et L'EXPL... N°244

TURQUIE

• Une flotte russe à Istanbul

• De vives protestations populaires

HADİ ULUENGİN BRÜKSEL'DEN BİLDİRİYOR

NATO Dışişleri toplantısına katılan Ökçün, Rallis'le görüştü

Brüksel'de yapılan NATO Dışişleri Bakanları Toplantısına katılan Türkiye Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün, dün sabah Alman Dışişleri Bakanı Genşer ile görüştükten sonra akşam üzeri İngiliz ve Amerikan Dışişleri Bakanları Owen ve Christophoer ile ikili görüşmelerde bulundu. Dün gece üye bakanlar onuruna Brüksel'de özel bir kulüpte verilen yemekten sonra Türkiye ve Yunanistan Dışişleri Bakanları bir ikili görüşme yaptılar. Gece geç saatlerde biten görüşmenin olumlu bir hava içinde geçtiği öğrenildi. Elde edilen bilgilere göre her iki ülkenin Dışişleri Bakanları Türkiye ile Yunanistan arasındaki tüm sorunları gözden geçirerek Kıbrıs Ege Kıta sahanlığı fır hattı konularını tartıştılar. Sabah Alman Dışişleri Bakanı Genşer ile görüşen Gündüz Ökçün Türk Alman ilişkilerinin dostluk ve işbirliği çerçevesi içinde ele alındığını özellikle Türkiye'nin AET ve NATO ile olan ilişkilerinde Almanya'nın destek ve yardım göstereceğini açıkladı. Ökçün'ün demecine göre bu türlü ilişkilerin Türkiye ve Almanya'nın çıkarına olduğundan her iki tarafta görüş birliğine vardı. Ökçün'ün, Owen ve Christophoer ile yaptığı ikili görüşmelerde NATO çerçevesi içinde genel bir durum değerlendirilmesi yapıldı. Türkiye'nin askeri ve ekonomik sorunlarına ilişkin olarak ABD ve İngiltere ile olan ilişkileri ele alındı. Türkiye Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün cuma sabahı AET Komisyonu Başkanı Roy Jenkins ile görüşerek Türkiye ile Ortak Pazar arasındaki ilişkileri buna bağlı olarak Türkiye'nin, AET'den talep ettiği ekonomik yardım konusunu tartışacak.

Öte yandan Amerikan kaynaklı haberlerden elde edebildiğimiz bilgilere göre Perşembe günü yapılan NATO Dışişleri Bakanları Toplantısında İran konusunda insan haklarına ilişkin olarak hararetli tartışmalar geçti. Dünkü görüşmeler sırasında en çok üzerinde durulan konunun İran'daki son olaylar olduğu öğrenildi.

Cenevre Konsolosluğumuzdaki patlamayla ilgili soruşturma sürüyor

CENEVRE

Türkiye'nin Cenevre' Konsolosluğu önünde önceki gece meydana gelen patlamayla ilgili soruşturma devam ediyor. İsçiçre polisi, bu konuda henüz ipucu elde edilemediğini bildirdi.

Önceki gece Türkiye'nin Cenevre Konsolosluğu önünde bir çanta içinde konan saatli bombanın patlaması sonucu binanın iç ve dış camları kırılmıştı.

Polisin verdiği bilgiye göre bombanın patlamasından 8 dakika önce kimliği bilinmeyen biri polise telefon ederek binaya bomba konduğunu söyledi. Polisin müdahalesiyle konsolosluk binası kısa sürede boşaltıldı. ancak bombanın patlaması önlenemedi.

Bu arada bombalama eylemini "Yeni Ermeni Direnişi" adlı bir örgütün üslendiği açıklandı.

ALMAN ZDF TELEVİZYONUNA BİR DEMEÇ VEREN

Işık: "Yunanistan'ın NATO askeri kanadına dönmesinden yanayız"

NATO Kış dönemi Savunma Bakanları toplantısına katılan Savunma Bakanı Hasan Esat Işık, dün Brüksel'de Alman televizyonuna bir demeç verdi.

Alman Televizyonunun Yunanistan'ın yeniden NATO'nun askeri kanadına dönmesiyle ilgili bir soruyu cevaplayan Işık ittifak ülkelerinin hiçbiri Yunanistan'ın NATO'ya geri dönmesini istemese bile biz bundan yanayız dedi. Işık, Ege sorununu kastederek bu dönüşün NATO'nun savunma gücünü artıracak bir sonuç vermesi gerektiğine işaret etti.

Yunanistan'ın ittifaka yeniden "entegre" olmak istemesinde daha çekingen davrandığı görüşünde olduğunu belirten Işık, Türkiye'nin şüphesiz Yunanistan'ın NATO içinde imtiyazlı bir durumda bulunmasını kabul edemeyeceğini ekledi. Türkiye'nin gerçekten güç bir ekonomik durum içinde olduğunu söyleyen Savunma Bakanı, bu buhranı öncelikle petrol fiyatlarından dolayı ortaya çıkan döviz darboğazına ve buna bağlı olarak iptal edilen sanayi dağıtım mallarının fiyat artışları ile ekonomimizin iki kat daha vahim bir duruma düştüğüne işaret etti.

Bu durumun ordunun donatımınıda etkilediğini belirten Hasan Esat Işık şöyle devam etti:

"Kuşkusuz bu sorun Türkiye'nin kendi sorunudur. Ancak madem ki bir ittifak üyesiyiz bizim durumumuz doğal olarak NATO'yu da ilgilendirecektir. Bu nedenle Nato Konseyi toplantılarında bu sorunun dikkatle ele alınacağını sanıyoruz."

'Ekonomik sorunlar yüzünden Türkiye askeri kuvvetlerinin mevcudunu azaltacak mıdır?" sorusuna karşılık Bakan, "Ekonomimizi kalkındırsak da ordu mevcudumuzu azaltmasak daha iyi olur" diye konuştu. İran'daki son olaylar karşısında Türkiye ne düşünüyor diye soran Alman televizyon muhabirine Işık şu cevabı verdi.

"Bu durum karşısında kaygılanmamak mümkün değil. Biz sadece İran olaylarıyla değil doğal olarak çevremizdeki bütün olaylarla ilgileniyoruz. İran'da halka dayalı her yönetimle Türkiye ittifak içinde olacaktır."

Brejnev'in İran olayları ile ilgili olarak NATO'yu tehdit eden demecine ilişkin televizyon muhabirinin yönelttiği soruya Işık şu karşılığı verdi:

"Ülkelerin kendi iç işlerinin ve diğer bölgesel sorunların o ülke halkı ve bölge devletleri tarafından çözümlenmesinden yanayız. Başka devletler, hele büyük ülkeler bu sorunlara müdahele ederlerse sadece sorunların çözümünü güçleştirmiş olurlar."

AWACS-ERKEN UYARI SİSTEMİ NEDİR?

OSLO
STOCKHOLM
LONDRA
HAMBURG
BERLİN
VARŞOVA
FRANKFURT
PRAG
MÜNİH
PARİS
BERN
VİYANA

U.S. AIR FORCE

Önceki gün sona eren NATO Savunma Bakanları Toplantısında, AWACS Erken Uyarı Sisteminin kullanılması benimsendi.

NATO ülkelerinin Varşova Pakt'ından gelebilecek muhtemel saldırıları anında haber verecek olan AWACS "Hava Erken Uyarma Sistemi" toplam 27 uçaktan oluşuyor. Bu uçaklardan dokuzu Nimroad tipi İngiliz uçağı, geri kalan 18'i ise E 3 A tipi Amerikan uçağı olacak. Awacs'ın ana hava üssü Federal Almanya'da olacak ve ülkemizde de bir hareket üssü kurulacak. Türkiye'deki üste 3 uçak bulunacak.

AWACS sistemine dahil uçakların her biri uçan birer radardır. Uçaklar 500 kilometrelik bir alan içinde olan bütün askeri harekat ve faaliyetleri anında haber almakta, aldıkları bilgileri değerlendirerek merkeze bildirmektedir. Uçan radarlar son sistem bilgi sayarlar ve elektronik cihazlarla donatılmıştır.

27 uçak bütün NATO ülkeleri üzerinde birbirleriyle bitişik bir haber alma ağı örmektedir. AVACS sistemi, sadece karada değil, deniz ve havadaki askeri hareketları da izlemektedir. Bir savaş anında ise uçaklar düşman askeri harekatına ilişkin bilgiler vererek dost kuvvetlere vuracağı hedefleri göstermektedir. Yer radarlarının ancak üç dakika önce haber alabildikleri alçaktan uçan düşman uçağını; AWACS uçakları 12 dakika önceden bildirmekte böylece daha erken haber alma imkanı sağlanmaktadır.

GERÇEĞİN IŞIĞINDA

Çok yönlü...

Doğan Yurdakul

Hükümetin her şeyi "çok yönlü". O kadar çok yönü var ki, bu yüzden yönler arasında şaşırıyor, bir şey yapamıyor. Sonunda da yönsüzlüğün adı "çok yönlülük" olup çıkıyor.

Dış politika nutukları dinliyorsunuz. Hükümetin dış politikası "çok yönlü".

O kadar "çok yönlü"ki, hangi ülkeye gidilse, o ülkeyle aynı görüşlere sahip olunduğu açıklanıyor. Dünyanın en keskin çelişkilerine sahip bölgelerinde birbirine en zıt menfaatleri temsil eden güçlerin her biriyle, bizim hükümet aynı görüşte olmayı başarabiliyor!

Rusya'ya gidiyor. "Uluslararası sorunlarda ve özellikle bölgemiz sorunları hakkında aynı görüşleri paylaşıyoruz" diyor. Irak'a gidiyor, aynı şeyi söylüyor.

Rusya'ya dönüyor "Sovyet tehdidi yoktur" diyor. Amerika'ya gidiyor, "Sovyet tehdidi vardır" diyen NATO bildirisinin altına imza atıyor.

Kıbrıs konusu "Bizim de katılacağımız uluslararası konferansta çözümlenmeli" diyen Rusya ile de "bölge sorunları" hakkında aynı görüşteler, "Kıbrıs sorunu toplumlararası görüşmelerle çözülmelidir" diyen Irak ile de aynı görüşteler.

Sonuç; hükümet iki süper devlet arasında cambazlık yapayım derken, ezilen ve tehdit altında olan ülkelerin menfaatlerini çiğniyor.

Sadece dış politika mı? Hükümetin iç politikası da "çok yönlü". Anarşiyi önleme yolları da. TRT'den yapılan açıklamayı dinliyorsunuz. İşlenen cinayetlerin katillerinin bulunması için "çok yönlü" bir araştırmaya girişilmiş! Ertesi gün bir açıklama daha: Bu çok yönlü araştırma sonucunda, "toplantı ve gösteri yürüyüşlerine muhalefet" suçundan bazı kişiler tutuklanmış. Ya katiller? Onlardan ses seda yok. Onlar, hükümetin çok yönlerinin arasında kaybolup sırra kadem basmış.

Elazığ'da neler olacağı çok önceden belli ve daha önce Aydınlık'ta yazılmış bir şey. Bundan sonra devam edeceği de besbelli.

Şehir eşkiya çeteleri tarafından bölünmüş. Fevzi Çakmak mahallesini sahte solcu eşkiya çeteleri kendi mahalleleri ilan etmiş. İstasyon mahallesini MHP'li çeteler. Alevi-Sünni ayrımını da iyice körükleyip kışkırtıp insanları birbirine düşman etmişler. Böyle bir barut fıçısına ikide bir ateş tutup, ortalığı yangına veriyorlar.

İşte bir örnek: Fevzi Çakmak mahallesinde klaşinkoflar, stenlerle ortaya çıkan sahte solcu eşkiyalar, önce halka bir nutuk çekiyorlar, "Biz bu silahlarla sizleri faşistlerin saldırılarından koruyacağız" diyorlar. İki gün sonra gece vakti mahalleye doğru iki el silah sıkılıyor. Ondan sonra da kendine solcu, devrimci adı veren çeteciler ellerindeki otomatik silahlarla oraya buraya gelişigüzel kurşun sıkıyorlar. Ertesi sabah da halkı haraca kesme faaliyeti başlıyor. "Haydi bakalım, sizi korumak için bu kadar kurşun harcadık" deyip, mahalle halkından para toplamaya başlıyorlar.

Fevzi Çakmak mahallesindeki sahte solcu eşkiyanın, beş kişinin ölümüyle sonuçlanan olaylardan bir gün önceki gece bir kahvehanede ışıkları söndürerek toplanıp. "Bu mahalledeki Aydınlıkçıları fizik olarak ortadan kaldıracağız" diye karar aldıkları da Aydınlık'ta yazıldı. Rusya'nın, KGB'nin desteklediği, Kontrgerillanın yararlandığı bu çetelerin olaylarından daha çok örnekler var. Bunlar da tek tek yazılacak.

Önemli olan, hükümetin "çok yönlü" politikasının bütün bu olup bitenlere karşı ne yaptığı.

Ne yapacak. Fevzi Çakmak mahallesini sahte solculara, İstasyon mahallesini MHP'lilere bırakmış. Onlar halkın ensesinde boza pişirirken, hükümet de baskı yasası tasarıları hazırlamakla meşgul. Bir yandan anarşist terörü halkı ezecek, öte yandan devlet terörü.

Hükümet kendine bir hedef tesbit edebilmiş değildir. Bu yüzden de zorba güruhları arasındaki "çok yönlü" politikanın bir tek yönü kalmaktadır; aynen anarşistlerin yaptığı gibi halkın sırtına binmek.

GAZETE BAYİLERİ ANLATIYOR: 106

Hazırlayan: Şenol Konukçu

Antalya Bayileri anlatıyor

Röp: Çetin KÖYOĞLU

ANTALYA BAYİİ ÖMER ÖMUR

Bayilere, şunu sat şunu satma diye baskı yapmak kimsenin hakkı değildir

"Bizler Antalya baş bayiye bağlıyız. % 10 kâr bırakıyorlar. Bu hayat pahalılığında geçinmemiz çok zor. Kâr oranı yükseltilmeli. Ayda iki bin Tl. yer giderim olmakta. Yıllık 20 bin TL. bu kulübemde tekel maddeleri satabilmek için 10 bin lira para ödedim. Ayrıca 10 bin TL. da depozitim var baş bayide. Aynı zamanda her zaman içerde tutuluyoruz.

"Burada sendikalaşma girişimi olmadı. Elbetteki sendikalaşmanın çok faydası var. Bunu başarmalı. Ben bu yaşa geldim, yarınımı güvenceli göremiyorum ki.

Bana baskı yapan olmadı. Bayilere şunu sat bunu satma diye baskı yapmak, hiç kimsenin hakkı değildir."

ekonomik buhran ve IMF (3)

INTERNATIONAL MONETARY FUND

HABER MERKEZİ

- Türkiye'deki enflasyonun nedeni maliyetlerin yüksekliği, işçi ücretlerinin artışı ise sonucu. Ama bütün suçu ücretlilerin üzerine yıktılar ve ücretleri dondurdular
- Niyet mektubunun niyeti önceden belliydi
- IMF ile anlasmanın sonucu Türkiye halkına çok pahalıya maloldu. Ancak bu emperyalist kuruluştan alınan krediler, ülkenin hiç bir yarasına merhem olmadı
- Dilim dilim verilen krediler bir türlü yeşil ışık yakmadı. Ecevit'e kapalı kapılar ardında bunun Kıbrıs meselesine bağlı olduğu söylendi. Bu durumda üçüncü dilim kredi de yeşil ışık yakmayacak
- Sonunda, ışığı Türkiye halkı yakacak

Yeşil ışık yine yanmayacak

İşte IMF'nin Türkiye'ye verdiği reçete de diğerleri gibi piyasadaki para arzını kısmayı ve ithalatı azaltarak, ihracatı artırmayı öngörüyordu. İlk bakışta fiyat artışlarını önleme ve döviz gelirlerini artırma açısından akla yatkınmış gibi görünen bu öneriler, Türkiye gibi ülkeler için tümüyle geçersizdir.

Türkiye'de neden enflasyon var?

IMF'nin reçetesinde para arzının nasıl kısılacağı konusunda şunlar yazar:

Faiz oranlarını yükselt, kredileri kıs, tüketimi kıs, bunun için yeni vergiler getir, devlet harcamalarını azalt, yatırımları yavaşlat, kalkınma hızını düşür.

İthalatı azaltarak ihracatı artırmak için önerilen ise şudur:

Paranın değerini düşür, yani devalüasyon.

Böylece ülkenin ihraç mallarının fiyatı yabancı pazarlarda ucuzlayacağından daha kolay alıcı bulacak, dolayısıyla ihracatı artacak. Başka ülkelerden ithal edilen mallar da devalüasyon yüzünden pahalanacağından ithalat azalacak, döviz gelirleri artacak.

Türkiye'de fiyat artışlarının nedeni üretimdeki artışın ihtiyaçların gerisinde kalmasına bağlı. Üretimin yetersizliği ise üretimdeki birçok unsurun dışardan gelmesi yüzünden maliyetlerin yüksekliğine ve verimsizliğine bağlı. Özellikle tarım alanında verimsizlik ve toprakların atıl olarak tutulması sermaye birikimini engelleyen en büyük handikaplardan biri. Türkiye'nin gelişmesinin önüne dikilen en büyük engeller, emperyalist ilişkiler ve yarı-feodal toprak düzeni.

Hal böyle iken emperyalist reçeteler ülkeye ne getirir? Yatırımların ve üretimin azalması. Yoksul halkın daha da yoksullaşması. 3 milyon işsize yeni milyonların eklenmesi. Yeni pahalılık dalgaları. Ve işte hepsi bu kadar.

Birbiri üstüne yığılan devalüasyonun sonuçları ise gün geçtikçe daha çok kişi tarafından anlaşılıyor. İhraç malları satışı birkaç yıl nispi olarak artacak sonra duracak. İthalat ise kısa bir durgunluktan sonra sürekli büyüyen bir çığ gibi durmadan şişecek. Üstelik fiyatlar başını alıp gidecek.

Bütün bunlar IMF reçetesinin amacı. Rayından çıkan sömürü ilişkilerini tekrar rayına oturtmak. Faturayı, ekonomik gelişme imkanları kısılan, halkı daha da yoksullaştırılan Türkiye ödeyecek. Ancak bu reçeteyi uygulayan hasta, bir süre sonra eskisinden daha ağır olarak tekrar yatağa düşecek. Kısır döngü devreye girecek ve birçok ülkenin tanık olduğu gibi IMF yeniden boy gösterecek ve 'Ekonomini denetimime bırakırsan kredi veririm, hastayı ayağa kaldırırım" diyecek.

Niyet mektubunda neler niyet ediliyor?

23 Mart 1978'de Maliye Bakanı Müezzinoğlu IMF Başkanı Witteven'e hitaben Niyet Mektubu yazdı. Amaç IMF ile anlaşmaktı. Anlaşma sağlandığı takdirde 1979 yılı sonuna kadar IMF Türkiye'ye 450 milyon dolar kredi verecek. Ayrıca bu kuruluşun yakacağı yeşil ışık diğer Batılı mali kuruluşları da Türkiye'ye kredi vermek üzere harekete geçirecek.

Niyet Mektubunda yazılan konular iki bölüm. Birinci bölüm IMF'nin önceden bilinen reçetesinin gereklerini yerine getirmek için neler yapıldığıyla ilgili. Mektubun yazılmasından 22 gün önce yapılan devalüasyon, kredi ve mevduata uygulanan faiz hadlerinin yükseltilmesi bunlar arasında. Niyet Mektubu 2. MC Hükümetinin yaptığı devalüasyonu, tekel ürünlerine ve demir-çeliğe yapılan zamları da belirtiyor.

Mektubun ikinci bölümü ise neler yapılacağıyla ilgili. Bunların başında da Merkez Bankasının Kamu Kesimine acacağı kredileri 58 milyardan 38 milyar liraya indirmek geliyor. Kamu İktisadi Teşebbüslerinin ürettiği temel ihtiyaç mallarına yapılacak zamlarla hazineye 20 milyar lira ilave etmek ve tarım ürünlerinin destek fiyatlarını düşük tutmak da, Niyet Mektubunda önerilen tedbirler arasında yeralıyor.

Mektup bu durumu şöyle anlatıyor:

"Hükümetin niyeti tarımsal ihraç mallarına verilecek destekleme fiyatlarını dunya fiyatları ile tutarlı bir düzeyde bulundurmaktır."

Niyet Mektubunda bunlardan başka, Türk lirasının Fonun son yıllarda yaygın ölçüde kullanılan para birimi Özel Çekme Hakkında(SDR) bağlanacağı da üstü kapalı bir biçimde ıfade ediliyor.

En önemli maddelerden biri de şu:

"Türkiye, Fon üyeleriyle hiç bir yeni ikili ödeme anlaşmasına giremeyecektir."

Bu maddenin sonuçları karşımızda duruyor. Zengin İkinci Dünya ülkelerinin hiç birinden IMF'den bağımsız kredi alamıyor Türkiye.

Anlaşmanın sonucu

Ticaret Bakanlığı'nın iyimser değerlendirmelerine göre "İstikrar Tedbirleri"nin uygulanmaya başlanmasından bu yana Türkiye'de fiyatlar yüzde 21.2 oranında arttı, Yılbaşından bu yana geçim Ankara'da yüzde 45, İstanbul'da ise yüzde 46,8 zorlaştı. Niyet Mektubundan sonra bir zam furyası başladı. Bu furya içinde Sümerbank, Süt Endüstrisi ürünleri, çimento, kömür, kağıt, karton, odun, ilaç, şeker, tekel ürünleri yüklü zam gördüler. Bunların içinde en önemlisi "Hazineye 21 milyar ek gelir sağlanacak" bahanesiyle petrole yapılan zamdı. Yüzde yüzü bulan bu zam hemen hemen bütün malların fiyatına yansıdı.

Niyet Mektubuna ve IMF'nin talimatlarına uygun olarak taban fiyatları düşük tutuldu. Temmuz ayı sonunda açıklanan pamuk, fındık, pancar, incir ve üzüm taban fiyatları çoğu kez küçük üreticilerin yaptıkları masrafları bile karşılamadı. Bu yüzden fındık ve pamuğun taban fiyatları ikinci kez çok küçük oranlarda yeniden artırıldı.

Liranın değeri Nisan ayından bu yana tam 7 defa Alman markı karşısında düşürüldü. Liranın dalgalanmaya bırakılmasından sonra ise bu düşüş süreklilik kazandı.

Dilim dilim kredi

Son OECD Raporunda da belirtildiği gibi Ecevit Hükümeti IMF'nin talimatlarını yerine getirdi. Ancak IMF Batılı mali kuruluşlara yeşil ışık yakmadığı için kredi muslukları açılmadı. Bu musluklar içinde tıkanan, ithalatı açacak olan "taze para" özellikle önem taşıyor. Bu güne kadar IMF'den sağlanan krediler 198.8 milyon dolar. Libya Arap Dış Bankası'nın verdiği 100 milyon ve Dünya Bankası'nın verdiği 150 milyon dolarlık krediyle bu miktar toplam 450 milyon dolara yaklaştı. Maliye Bakanlığı yetkilileri yılbaşına kadar 500 milyon dolar daha bulmak gerektiğini açıklıyorlar.

IMF Heyeti ile en zorlu görüşmeler Ağustos ayı sonunda yapıldı. IMF, ikinci kredi dilimini vermek için işçi ücretlerinin dondurulmasını ve akaryakıta zam yapılmasını şart koştu. Hükümet ile Türk-İş arasında imzalanan ve ücretleri 1976 yılı geçim seviyesinde donduran Toplumsal Anlaşma IMF'ye güvence verme amacını taşıyordu. Onun arkasından da akaryakıt zammı patladı. Bütün bunlara ve ikinci kredi diliminin verilmesi sırasında esen "olumlu" havaya rağmen, IMF yeşil ışığı yakmadı. Kıbrıs meselesi bir kere daha kapalı kapıların arkasında gündeme geldi.

Şimdi IMF Heyeti yeniden Ankara'da. Görüşmeler sürüyor. Üçüncü dilim kredi verilecek mi, verilmeyecek mi belli olacak. Aslında kredi dilimi verilse de, verilmese de yeşil ışığın yanmayacağı kesin. Zira daha henüz Kıbrıs meselesi ortada duruyor.

Yalnız IMF'nin hükümeti yüzde 35'lik yeni bir devalüasyon için sıkıştırdığı artık herkesçe biliniyor. Ayrıca Heyet bütçeyi, planı inceleyecek, kamu harcamalarını gözden geçirecek, istedikleri düzeyde tutulup tutulmadığını kontrol edecek. Memurlar için ayrılan 4 milyar lira yüzünden sert tartışmalar çıkacak. Ayrıca Merkez Bankasının Kamu Kesimine açtığı kredilerin IMF'nin belirttiği sınırı 5 milyar lira aşması da Maliye Bakanını hesap vermek zorunda bırakacak.

Ve sonuçta Türkiye 30 küsür milyon doları alacak. Ama ışık filan yanmayacak. Artık bu ışığında bir kurtuluş yolu olmadığı açık. Işığı Türkiye halkının kendisi yakacak.

BİTTİ -

DİNAMO USTAYLA SÖYLEŞİ

Necati Güngör

Yağmurlu bir İstanbul sabahı... Günlerden pazar. Ünlü yazar, Ozan Hasan İzzettin Dinamo' yla konuşacağız. Bugün evinde dinleniyor Dinamo usta. Sanki hafta dinlenmesi bu. Pazartesi yeniden yatacak hastaneye...

Yanımda fotoğrafçı arkadaşım Kayahan. Ellerimizde, teyp, fotoğraf makinası, kağıt kalem. Bir gün önceden telefonla konuşup randevu almıştık Dinamo' dan. Hep aklımdaydı. Çiçek almak istiyordum ustaya; birden bire kapıda anımsadım; ama zile basmıştık, geri dönemezdik...

Kapıyı Bayan Dinamo açtı bize. Yüreğimde saklı bir utanma duygusu, bir demet çiçek bile getirememiş olmanın utanç duygusuyla, Dinamo ustanın odasına girdik. Hem oturma, hem çalışma odası burası. Odanın bir yanı baştan başa kitaplarla dolu... Dinamo usta oturmuş televizyon izliyor. Yüzünde belirgin bir solgunluk. Hasta bir insan yüzü.

"Sıkıldım hastanede" diyor bize, "işiniz yoksa şu filmi birlikte izleyelim çocuklar."

İşimiz olsa bile, onu kıramazdık elbet.

Film bitti. Televizyon kapatıldı. Dinamo usta, yüzünde yetmiş yılın, yetmiş çileli yılın yorgunluğuyla bize dönüp konuşmaya başladı:

"Ben bu ülkede 'sol' u altmış yıl sonra buldum. Yarım yüzyıldan fazla bir zaman içinde aradım onu. Bulduğumda ise, bin parçaya bölünmüştü artık. Benim zamanımda tek tük solcu insanlar vardı. Sürgün edilmiş insanlar. Kimi Sivas'a, kimi Malatya'ya, kimi Urfa'ya sürgün edilmiş... Bu sürgün yerleri, her birinde bir solcunun yaşadığı bu sürgün ülkeleri, bizim Kâbe'mizdi..."

Sözcükler tane tane çıkıyor ağzından Hasan İzzettin Dinamo'nun. İkide bir soluklanıyor, konuşurken. Ben, önceden hazırlanmış sorularımı yöneltmek istiyorum kendisine. İlk sorduğum, öğrenmek istediğim şu:

— Once tek parti, daha sonra DP dönemlerinin faşist baskılarını yaşamış, ve bugünleri de görmüş bir sanatçı olarak bir karşılaştırma yapar mısınız?

— Bizim zamanımızda tek başına şiir yazmak bile bir eylemdi. Şiir yazan adam fişlenir, izlenirdi. Arkadaşınızın biri gidip sizi ihbar eder, der ki, "Hasan Efendi şöyle bir şiir yazmış" der, siz de yakanızı kurtaramazdınız artık izlenmelerden... Bizim zamanımızda aydın denilen kimseler dışarıdan geliyordu. Fransa gibi yerlerde okuyor, o yerlerin kültürünü alıyorlar ve gelip bizi kurtarmaya çalışıyorlardı. Örneğin, Ahmet Kutsi Tecer gelip Veysel'i buldu Sivas'ta. Onu kendi doğrultularında yetiştirdiler. Karatoprağın sadık yar olduğundan başka bir şey öğretmediler ama. Karatoprağı işleyen insana hayatın kendisini öğretmediler. Sosyal bir yanı olmadı Veysel'in. Çünkü kendilerinin işçi sınıfından yana bir tavırları yoktu. Fransa'da sol düşünce oldukça gelişmiş olmasına rağmen, bu düşünden etkilenmeyip "Nasyonalist" akımdan etkileniyorlardı. Veysel'i de bu duyarlılıkla yetiştirdiler. Başta Almanya olmak üzere, Avrupa'nın birçok yerinde gelişme gösteren faşist düşünce biçimi bu aydınları çekiyordu.

İsmet Paşa da etkilendi bu sağ akımdan. Bizleri ilk kez ezen, İsmet Paşa'nın kalem efendisi takımı idi. Bir tek şiir yazdınız diye, sizi bir alanın ortasında asıp sallandırmak isteyen kalem efendileri vardı. "Vatan", haini derlerdi size, bir şiir yazdınız diye. Bu "vatan" sözcügü de onların değişi de.

Ben Sivas'ta okurken Nazım'la mektuplaşırdım. Bu mektuplaşma ihbar edilmiş ve Bakanlık okul müdürlüğüne emir vermiş: "Hasan Efendi'nin durumu incelensin. Gerekirse okuldan atılsın" diye. Sarı Ziya adında bir hocam vardı. Duymuş bunu. Müdürle konuşmuş. Sonra birlikte, bakanlığı susturacak bir rapor düzenlemişler hakkında. Bu rapor sayesinde kurtuldum okuldan, son sınıftan atılmaktan... Yıl, 1931 filan...

Aradan yıllar geçti şimdi. Sokakta iki kez komando denilen yavrucukların saldırısına uğradım. Beni tren yoluna atmak istediler. Evimi basmak istediler. Hem de, yoksul ana babalarına yardım ettiğim çocuklar...

—İsterseniz, sizin döneminin edebiyatına getirelim sözü, 1940 kuşağı diye bilinen...

— 1940'da Nazım içerde. Ve sol şiir yazanlar yoktu. Suat Derviş le kocası Reşat Fuat, Yeni Edebiyat Dergisini çıkarıyorlardı. Dino, Bozok ben Dinamo bu hareketin içindeydik. Bozok: "Nazım' ın yolunda en güçlü şiirleri sen yazdın." dedi bana bir gün, "bu savaşçı şiirlerine devam et. . ." dedi. Ben yeni hapisten çıkmıştım. Dünyada gelişen Türkiye' yi de etkisi altına alan faşizm kasırgasına karşı, barış ve savaş düşmanı şiirler yazmaya başladık. Ben öncülük ettim. Dergi çok ilgi gördü, çok sattı. Birkaç ay içinde ünlendik. Şiir yazan gençler beni örnek almaya başladılar. Küçük burjuva şairler de vardı o zamanlar, şiirler yazıyorlardı. Ama faşizme karşı bir tavır içinde değillerdi. Biz onları etkisiz kıldık yazdıklarımızla. Hâlâ şiir yazanlar var, onların içinde. Bizim 40 kuşağını var eden, savaşçı tutumu olmuştur. O zaman faşizme karşı çıkmamış olanlar da kendilerini 40 kuşağından sayıyorlar. Pes yani. Gençler beni izliyordu. Ben, 21. yüzyılı düşünerek, sosyalist dünyayı düşünerek şiir yazıyordum. Nazım bana karşı çıktı ve 20. yüzyılın da önemli olduğunu, faşizme karşı savaş veren insanlar bulunduğunu söyleyen bir şiir yazdı. Orhan Kemal de şirileriyle katılıyordu bize. Yazdıklarını dergiye gönderiyordu. Ve polis beni oklu kirpi gibi görmeye başlamıştı, izliyordu sürekli...

—Bu sizin kuşakla ilgili olarak bir başka konuyu sormak istiyorum ben. Büyük ozanlar, romancılar, hikayeciler yetiştirmiş bir kuşaksınız. Ama 40 kuşağının bir eleştirmeni, sosyalist kafaya sahip önemli bir eleştiri adamı yok. Bunu nasıl açıklarsınız?

— Nazım içeri girinceye dek, eleştirmenimiz Ataç'tı. Sonra Ankara'ya tayin edildi. Nazım, benim resmi eliştirmenin derdi Ataç' a. Küllükte bir gün bana, şu DİNAMO adını bırak dedi. Ben kabul etmedim. Soyadım bu olmamakla beraber, bu adla çıkmış bir şiir kitabım vardı, ilk kitabım, onun için vazgeçemem dedim. Ama yine de korkuyordu, bu soyadından başıma bir şey gelir diye. "Ben İsviçre'deyken, her genç gibi sosyalist olmuştum" dedi Ataç, "ama ben Troçkistim, Stalin'in adamları gibi olmadım" dedi. Beni vazgeçirmeye çalışıyordu yani...

—Bugünkü militan edebiyatla, sizin döneminin edebiyatını karşılaştırırsak, bir benzerlik bulabilir miyiz sizce?

—Bugünkü militan edebiyatla bizimki arasında büyük benzerlikler var; fakat, o zaman Ses dergisiyle Yeni Edebiyatta baş ozan olan bana çok özeniyorlardı. Hâlâ 'iyi' ozanlar var aralarında. Benimle görüşmeseler bile, iyi şiir yazdıklarını her zaman söylemişimdir. Şimdi sol parça parça. Sol şairler bana kitaplarını gönderiyorlar. Ben de bunlar üstüne yazıyorum. Gerçek şiir pırıltısı olanlar üstüne, eşe dosta karşı yalan söylemeden, yürekten gelen bir sevgiyle yazıyorum. Düşünceler değişir, dün öğle düşünen bugün böyle, yarın daha başka düşünebilir. Esas olan devrimci şiirdir. Ölümsüz olan şiirdir. Fikir sanılan bazı düşünce kırpıntıları üzerinde, şiir denilen kahbecik her zaman açar durur. Türk şiiri içinde sol şiiri sonuna dek tutarım. Beni sevmeyenlerinkini bile sevgiyle okurum. Bundan 60 yıl kadar önce, Fransız solundan esinlenen ve şiir yazan tekke şeyhleri vardı. Bir Fransız düşünce adamı hakkında, bir Fransız ozanı gibi şiirler yazıyorlardı. Fakat kendileri, Türk düşünce sisteminin alaca karanlığı içinde bir tekke şeyhinden farksızdılar.

—Bir de sizin kitaplarınıza almadığınız şiirleriniz, ünlü şiirleriniz var yanılmıyorsam, bunları neden kitaplarınıza almadınız acaba?

—Yayınlanmamış, kitaplarıma girmemiş binlerce şiirim vardır. Eğer aniden ölecek olursam, kimse içinden çıkamaz bunların. Tek mısraı ile, tek şiiriyle övünen arkadaşlar garip gelir bana...

- Bugünkü soldaki bölünmeler hakkında ne düşünüyorsunuz?

—Soldaki bölünmeler... Benim için sol kutsaldır. Kendine solcu diyebilen herkesin elinden sıkarım. Bölünmeler nereye gider bilmem? .60 yıl aradım solu. Zorla buldum. Ama yüz parça, bin parça. Hepsi benim için kutsal, Günün birinde sol kendini bulacaktır. Burjuvazinin oyunları çoktur; ama güçlü adamı yok; tarih soldan yana; sol bu bakımlardan yine de güçlü burjuvaziden...

—Zekeriye Sertel in Nazım'la ilgili yazıları hakkında ne diyorsunuz?

—O yazıları okuyamadım. Hastalığım elvermedi. Zekeriya Bey' le ona saldıran arkadaşların cengi nedir, bilmiyorum. Nazım Hikmet, son derece büyük, ideailst bir ozandı, insandı. Yazık ki henüz düşündüğü şeylerin onda birini yüzde birini yaratamadan göçüp gitti. Bence böyle bir adamın yıkanıp yıkanmadığı, tırnağını kesip kesmediğinden söz etmektense, onun daha ne gibi büyük yapıtlar yaratabilecek çekirdeklere sahip olup olmadığını anlamaya çalışmalıydı. Devrimci işçi sınıfı kitlelerinde hâlâ idealist bir yaratıcı olarak yaşadığından yeni ölmüş bir din adamı gibi dokunulmazlıklara sahiptir. Şiirlerinin okunduğu her toprak parçası üzerinde, onun ölümsüz koruyucusu olan yoğun çiçekler açmaktadır. Bu yüzdenderim ki, Zekeriya Sertel hocamız, bir gerçekçi olarak, doğruya benzer şeyler söylemiş olsa bile, zamansız bir konuşma kapısı açmıştır.

—Efendim siz, ciltler tutan tarih romanları yazdınız. Bu konuda yakın tarihimizle ilgili başka romanlar da yazıldı. Örneğin Kemal Tahir önemli tartışmalar getirdi yazdıklarıyla. Yakın tarihimizi incelemiş biri olarak ne söylersiniz? Araştırmalarınız sırasında karşılaştığınız fakat yazamadığınız gerçekler oldu mu?

—Kemal Tahir yakın arkadaşımdı. İkimiz de Ulusal Kurtuluş Savaşı' mızın konularını kullanarak romanlar yazdık. Ben Ulusal Kurtuluş Savaşı'nı bütün gerçekçi büyüklüğü, güzelliği, ölümsüzlüğü, ile benimseyerek romana geçirdim. Olumlu ya da olumsuz tipler, bu ciltlerin içinde karşılaşıp dövüştüler; birbirlerini öldürdüler, yaşattılar. Anadolu kavgasının başadamı olan Mustafa Kemal'i göründüğü gibi normal kahramanı tipiyle aldım. O'na hiçbir şey katmadım. Oysa aziz arkadaşım Kemal Tahir, İstiklal Savaşı konusuna girerken, bu kavganın büyük kişileriyle bayağı kavga etmek üzere romanlarını yazdı. Kimi gadre uğramış, kahramanların avukatlığını yapmaya bile kalktı. Mustafa Kemal'in arkadaşlarıyla yaptığı büyük iktidar kavgasının öyküsü, biraz "kutsal isyan" da daha çok "Kutsal Barış' ta vardır. Ayrıntılı olarak anlatılmıştır. Kazım Kara Bekir, Mustafa Kemal'i öldürmeye karar verenler arasındaydı Sen ortada görünme dediler ona. Kazım Paşa da , Mustafa Kemal'i öldürmek isteyenlerin arkasında bir heykel gibi durmuş bekliyordu. Ölürse, yerine kendisi geçecekti. Kemal Paşa da onları öldürecekti zaten. Nitekim hayatı zehir etti onlara...

Karşılaştığım gerçeklerin hepsini yazdım. Kimse itiraz etmedi. Benim kitaplarımı herkes okur, askerler, generaller. Şevket Süreyya bazı bilmediği noktalarda, bana saldırdı, ama cevap vermeye gerek görmedim. 20 yıldan fazla araştırdım ve yazdım. Bu ciltler yayınlandıktan sonra Orhan Kemal eleştirmiş beni. Demiş ki, Halk Partisi'nin yapamadığı işi yaptı Dinamo; duydum, üzüldüm. Ama Orhan Kemal ölürken bu kanıda olduğunu sanmıyorum. Bir bağımsızlık kavgasıydı bu. Severek yazdım. Kavganın şartları ve Teşkilatlanma şartları ilgiye değerdi. Bu romanın asıl adı, "Bağımsız Türkiye" idi. Sonradan değiştirdim. Aradan yıllar geçti, "Bağımsız Türkiye" sözü gençlerin ağzında slogan oldu. Buna da ayrıca sevindim.

—Yirmi yılda yazdım diyorsunuz; bu süre içinde nasıl geçindiniz, yirmi yıl ne yiyip içtiniz?

- Sefaletle geçmiş yirmi yıl. Gecekondularda, Kardeşimin yardımıyla.

—Bu ciltlerden sonra ününüz arttı yurtdışı çağrıları aldınız...

—Moskova'ya çağrılmıştım. gidemedim. Romanya'ya gidemedim. Yalnız Yugoslavya'ya şiir okumaya gittim. Hastalığım da başlamıştı zaten, doktorlara göründüm orada. Bakalım, yarın yine hastaneye gideceğim...

6-7 Eylül'ün darağaçları

Hasan İzzettin Dinamo

Şairin 6/7 Eylülün Darağaçları adlı şiirinden bölümler yayınlıyoruz.

Düşüncelerin çakmak, çakmak.
Elde mi burda güneşe bakmak?
Kapı yok, pencere yok, zindan, zindan,
Uzakta, güzellik, uygarlık, insan!

İşte, zindandayım bir kez daha,
Aknoz, Bayar, Menderes ejderhalarının elinde,
Bugüne bugün
zulmetmek onların tekelinde.

Bu zindanlar kötünün kötüsü,
Burda suçsuz sanığın türküsü ayyuka çıkmakta,
Sabrın kara ekmeğini kemiren şair,
Kurt gibi adalete acıkmakta. . .

....

Yüklemek üzere bir yığın suçsuza
Kendi işledikleri korkunç suçu
Savunma bakanı Ethem Menderes önerdi
Hemen kurulmasını köprübaşında
on beş darağacı

Bunu iştitince Vala Nurettin'den
düşündük acı acı.
Asılacaktık on beş kişi, işçi, doktor, yazar
Villon'un betimlediği asılmışlar gibi
Köprü üzerinde evrip çevirecekti bizi
hamsi kokan rüzgar

Boşa koydular dolmadı,
Doluya koydular almadı.
İşte, böylece birkaç aydınla işçiye
Yükleyemez oldular bu korkunç suçu.

Şair gönlüm hiç de inanmadı.
Bu darağaçlarının kurulacağına.
Her zaman daha çok inandı gönlüm
Mahkemei kübranın
Yeryüzünde olacağına.
Havada dansettirilmek üzere gerçek suçlular
bulacağına.

Köprübaşında
İşçilerle şairleri sallandıracak darağaçları
Bir gün gördük egemenleri sallandırmış
alıp başından taçları.

On beş darağacı yerine
Kurulmuştu üç darağacı
Ne acı:
Tarihimizin bu son sayfaları
Hiç kimsenin usunu getirmedi başına.
Menderes'in lahana göbekli son yoldaşı
Neofaşizmde taş çıkartmakta eski yoldaşına. . .

HASAN İZZETTİN DİNAMO İÇİN KAN ARANIYOR

Yazar Hasan İzzettin Dinamo'nun tedavisi için A grubu Rh negatif kan aranmaktadır. Kan vermek isteyenler, Çapa Tıp Fakültesi Hastanesi İç hastalıklar bölümüne başvurabilirler.

Güngör Sayarı, şike söylentileri üzerine yetkilileri uyanık olmaya çağırdı

ANKARA

Futbol Federasyonu Başkanı Güngör Sayarı son şike söylentileri üzerine verdiği demeçte, kulüpleri, yöneticileri, taraftarları, futbolcuları ve tüm yetkilileri uyanık olmaya cağırdı.

Sayarı bu demeçte, "şikeciler şampiyon dahi olsalar kupa alamazlar, geriye doğru lig değiştirirler" dedi.

Şike konusunda kimseye taviz vermeyeceklerini söyleyen Güngör Sayarı şöyle konuştu:

"Liglerde ilk yarının sonlarına geldiğimiz şu günlerde şike söylentileri yine sahneye çıktı. Futbolu kirli emellerine alet etmek isteyenlerin bu kez adliye önlerinde hesap vermelerini sağlayacağız."

Sayarı Federasyon Kurulunun Samsun'da yaptığı toplantıda alınan karar gereğince, bütün kritik maçları çok gizli ve çok sayıda gözlemci tarafından izleneceğini, kurul üyelerinin resmen görevlendirileceğini, bu kişilerin raporlarının işleme konulacağını belirtti.

Sayarı daha sonra konuşmasına şöyle devam etti:

"Federasyonumuz şike konusunun üzerine gitmeye kararlıdır. Kesinlikle bu konuda kimseye taviz verilmeyecek. Bir maçın şike olduğuna kanaat getirdikten sonra tereddütsüz her iki takımda bir alt kümeye indirilecekler."

Sahalarda bilek gücü ile kazanılmayan puanları aracı ve tefecileri devreye sokarak para karşılığı alarak şampiyon olmak ve küme düşmemek kulübün kapısına yaşam boyu bir kara leke olarak yapışıp kalacaktır."

Sayarı, konuşmasını futbolcuları, taraftarları, yetkilileri uyanık olmaya çağırarak bitirdi.

Bolu Orta Dereceli Okullar Kros yarışması sona erdi

● Orta okul Yıldız Kızlarda 50. yıl Ortaokulu başarılı sonuçlar elde etti

BOLU-THA

Bolu'da orta dereceli okullar arasında yapılan kros müsabakaları hayli çekişmeli geçti. 97 atlet arasında ilk üçe giren atletler şöyle:

1500 metre ortaokul Yıldız Kızlar.

1-Ayşe Avcan (50.yıl ortaokulu), 2-Nermin Demir (50.Yıl ortaokulu), 3-Filiz Sönmez (50.yıl ortaokulu)

Takım sıralaması:

1-50.Yıl ortaokulu, 2-Atatürk Ortaokulu, 3-Bolu Kız Meslek Lisesi Orta, 4-Akçakoca Ortaokulu

1500 metre lise Yıldız Kızlar:

1-Şerefnur Cesur (Ticaret Lisesi), 2-Hatice Çakmakçı (Ticaret Lisesi), 3-Ünzile Çakır (Ticaret Lisesi)

Takım sıralaması:

1-Ticaret Lisesi 2400 metre Orta Okul Yıldız Erkekler:

1.Celal Selçuk (Atatürk Ortaokulu), 2-Önder Ardıç (50.Yıl Ortaokulu) 3-Ahmet Berberoğlu (50. Yıl Ortaokulu)

Takım sıralaması:

1,50. Yıl Ortaokulu, 2-Atatürk Ortaokulu, 3-Düzce Fatih Ortaokulu, 4-İmam Hatip Ortaokulu, 5-Akçakoca Ortaokulu.

2400 Metre Lise Yıldız Kızlar:

1-Aynur Cesur (Ticaret Lisesi), 2-Necla Akpınar (Ticaret Lisesi), 3-Ayşe Yıldız (Ticaret Lisesi)

Takım sıralaması: 1-Ticaret Lisesi

2400 metre Lise Yıldız Erkekler:

1-Sabahattin Esen (Endüstri Meslek Lisesi) 2-Öker Bayhan (Endüstri Meslek Lisesi 3-Salih Özdemir (Bolu Lisesi).

Takım sıralaması:

1-Endüstri Meslek Lisesi, 2-Bolu Lisesi

4800 metre Lise Genç Erkekler:

1-Şenol Akman (Ticaret Lisesi), 2-Nihat Yerlikaya Bolu Lisesi, 3-Sedat Sandal (Endüstri Meslek Lisesi)

Takım sıralaması:

1-Ticaret Lisesi, 2-Endüstri Meslek Lisesi.

Orta dereceli okulları Kros birinciliğinde 2400 metrede birinci olan Celal Selçuk.

Voleybol Federasyonu bu hafta yapılması gereken 3 karşılaşmayı ileri bir tarihe erteledi

Ertelenen karşılaşmalar Eczacıbaşı, Oyak Renault-Vinleyx İETT-Muhafızgücü, Oyak Renault-

ANKARA

Voleybol Federasyonu, Avrupa Kupa Galipleri ve Balkan Kupası nedeniyle bu hafta yapılması gereken İETT-Muhafızgücü, Oyak Renault-Eczacıbaşı, Oyak Renault-Vinylex maçını ileri bir tarihe erteledi.

Programa göre bu hafta Ankara ve İstanbul'da yapılacak müsabakalar şunlardır.

9 Aralık Cumartesi: İstanbul Altunizade Spor Salonu: 13.00 Taçspor-DSİ Spor, Ankara' da Selim Sırrı Tarcan Spor Salonu: 13.00 SSK-Maltepe.

10 Aralık Pazar günü aynı salonlarda ve aynı saatlerde İstanbul'da İETT-DSİ Spor, Ankara' da SSK-Galatasaray.

Basketbol Federasyonu ertelenen maçların programını açıkladı

ANKARA (THA)

Basketbol Federasyonu biri hariç erteleme maçlarının programını saptadı. Eczacıbaşı Efes Pilsen karşılaşmasının yapılacağı gün ise daha sonra saptanacak.

Öteki erteleme maçlarının programı şöyle:

13 Aralık Çarşamba: Atatürk Spor Sarayı 18.00'de Muhafızgücü-MKE Ankaragücü (2.lig)

20 Aralık Çarşamba: Atatürk Spor Sarayı, 18.00 Muhafızgücü-Kolejliler (2.lig)

20 Aralık Çarşamba: Bursa Atatürk Spor Sarayı 16.00'da Tofaş-SAS Meysu Yenişehir.

Futbol hakemleri derneği futbol seyircisini eğitmek için spor basınıyla diyaloğa hazır olduğunu söyledi

İZMİR

Futbol Hakemleri Dayanışma Derneği Başkanı Dr. Burhanettin Türker, spor basının hakemlerle yapacağı işbirliği sonucunda, futbol seyircisinin olumlu yönde geliştirilebileceğini söyledi.

Futbol alanlarında zaman zaman hakemlere yapılan saldırıların önünün alınmasında basının küçümsenmeyecek değeri olduğunu belirten Türker, spor basınıyla karşılıklı diyaloga hazır olduklarını bildirdi. Bunun yanısıra Türker, spor seyircisinin eğitilmesinden yana olduklarını belirterek saha içi olaylar çıkaran oyuncu ve diğer kişilerin dari yönden olduğu kadar parasal yönden de cezalandırılması gerektiğini savundu.

Merkez Hakem Komitesinin İzmirli üyelerinden Halil Erdoğan'da halen İzmir'de faal olarak FİFA, 44'ü Milli ve 79'u da bölge olmak üzere 124 hakemin görev yaptığını, özellikle Amatör Kümelerde maç yapan 100'e yakın kulübün varlığı karşısında daha 200 kadar hakeme ihtiyaç duyduklarını belirterek, zor koşullar altında yaptıkları çalışmalarda manevi desteğin basından gelmesi gerektiğini bildirdi.

Öte yandan hakemlerin de hatalar yapabileceğini, bunun örneklerinin spor basınında görüldüğünü öne süren Halil Erdoğan, hakem kararları karşısında kulüp yöneticileri kadar spor yazarlarınında zaman zaman konferanslarla aydınlatılması yoluna gidilmesinin bir ihtiyaç olduğunu söyledi.

1980 Olimpiyatlarına katılacak olan Amatör Milli Takımı kadrosu açıklandı

ANKARA

1980 Moskova Olimpiyatlarına katılmak için Avusturya ile karşılaşacak olan Amatör Milli Takımı kadrosu açıklandı.

Teknik Direktör Sabri Kiraz ve Antrenör Nihat Atacan tarafından hazırlanacak ve 11-14 Aralık tarihleri arasında İstanbul'da Mersinli Ahmet tesislerinde kampa alınacak Amatör Milli Takımımıza, Batı Almanya'daki Türk takımlarında oynayan 5 futbolcu da çağrıldı.

Öte yandan Futbol Federasyonu ayrıca Eskişehirsporlu Burhan Söğütlü'ye Türkiye Kupası nedeniyle izin verdi.

Amatör Milli Takıma çağrılan futbolcular şöyle:

Arif (Güneşspor), Sinan (Eskişehirspor), Mehmet (Gaziantepspor), Mustafa Çürük (Adanaspor), Mustafa Ulucan (Adanaspor) Hayrettin (İstanbulspor), Süleyman (Beşiktaş), Zeki (Batı Berlin Türkspor), Peyami (Berlin Zehlen Dofs), Cumhur (Berlin Yeşilyurtspor), İlyas (Herta Berlin), Tunç (Berlin Atalayspor), Melih (Göztepe), Erol (Düzcespor), İsmet (Ankara Muhafızgücü), Ersen (İzmir Denizgücü), Aykut (Sakaryaspor), Oğuz (Sarıyer), Ümit (M. Yenişehir), Hayrettin (Konya Karagücü), Çetin (Lüleburgaz), Yaşar (Sakarya Yıldırımspor).

Türkiye B Ligi sonuçları

1. GRUP:	
Fenerbahçe-Vefa	:2–1
Tekirdağspor-İstanbulspor	:2–1
Beşiktaş-Lüleburgazspor	:1–1
Kırklarelispor-Galatasaray	:
(Galatasaray maça geç çıktı)	
Sarıyer-Edirnespor	:
(Sarıyer hükmen galip)	
2. GRUP:	
Altınordu-Göztepe	:2–1
Ödemişspor-Altay	:2–3
İzmirspor-Yeşilova	:3–0
Manisaspor-Karşıyaka	:2–1
Aydınspor-Tirespor	:0–0
3. GRUP:	
Ankara Demirspor-Ankaragücü	:1–0
Gençler Birliği-Kırıkkalespor	:5–0
Kayserispor-Şekerspor	
(Kayserispor hükmen galip)	
4. GRUP	
Düzcespor-Bursaspor	
(Düzcespor hükmen galip)	
Eskişehirspor-Kocaelispor	:1-0
Sakaryaspor-Balıkesirspor	:
(Balıkesirspor hükmen galip)	
5. GRUP	
Hatayspor-Adana Demirspor	:0–0
Tarsus İd. Yurdu-Gaziantepspor	:2–1
İskenderunspor-Adanaspor	
(Adanaspor hükmen galip)	
6. GRUP	
Giresunspor-Sebat Gençlik	
(Giresunspor hükmen galip)	
Rizespor-Orduspor	:1–2
Samsunspor-Trabzonspor	
(Samsunspor hükmen galip)	
7. GRUP	
Urfaspor-Elazığspor	
(Urfaspor hükmen galip)	
Malatyaspor-Diyarbakırspor	
(Diyarbakırspor hükmen galip)	

FAŞİSTLER ADANA'DA BİR ÖĞRENCİYİ ÖLDÜRDÜLER

● Beyazıt'da otobüsten silah zoruyla adam kaçırmak isteyen faşistleri halk kovaladı

● Vatan Mühendislik öğrencileri yaylım ateşine tutuldu 4 kişi yaralandı

HABER MERKEZİ

Ticaret Lisesi öğrencisi Adil Uğurel dün sabah üç faşistin açtığı ateş sonucu ağır yaralandı. Yaralı öğrenci hastaneye kaldırılırken yolda öldü. Adil Uğurel'i öldüren üç faşistin kaçtığı ve aranmalarına başlandığı belirdildi.

● Öte yandan Nadir Uğurel'in cenaze törenine katılmalarını polisin engellemesi üzerine Borsa Lisesini işgal eden öğrenciler Vali ile görüştükten sonra işgali kaldırdılar.

● Adana'da Kurban Bayramının birinci günü Yavuzlar Mahallesinde camiden çıkan halka açılan ateş sonucu ağır yaralanarak hastaneye kaldırılan Mustafa Karaca kurtarılamayarak dün öldü. Saldırıda, Mustafa Türk adlı şahıs ve ayrıca iki çocuk da yaralanmıştı. Olayla ilgili olarak dört kişi tutuklanmıştı.

● Önceki gün faşistler tarafından öldürülen İdris Çelik adındaki gazete bayiinin cenaze töreni sırasında, polise taş attıkları öne sürülerek gözaltına alınan 11 kişi tutuklandı.

İSTANBUL'DA

İstanbul'da önceki gece üç yere patlayıcı madde atıldı. İlk patlama Kartal Cevizlide Kazım Tilkiye ait köfteci dükkanında meydana geldi. İkinci patlama Beşiktaş Mimarlık Yüksel Okulunda üçüncü patlama ise Yeniköyde Bayram Hacı Süleymanoğlu'na ait lokantada meydana geldi. Lokanta önce tabanca ile tarandı, daha sonra patlayıcı madde atıldı.

Yetkililer patlamalarda ölen ya da yaralanan olmadığını, ancak geniş maddi hasarın meydana geldiğini açıkladılar.

● Beşiktaş Mimarlık'ta zararın 100 bin lira olduğu ve okulun Pazartesi gününe kadar kapatıldığı bildirildi.

● Zeytinburnu Akşam Ticaret Lisesinde, önceki gece öğretimi engelledikleri ve olay çıkardıkları belirtilen komando Mustafa Özdemir ve Ümit Dinçer yakalanarak gözaltında alındı.

● Önceki gece Kanarya da ki bir evde Halil Ozan adlı marangoz işçisi Ramazan Özel tarafından tabanca ile öldürüldü. Yetkililer olaydan sonra kaçan Ramazan Özel'in arandığını bildirdiler.

● Öte yandan Karaköyde bir otelde Aslan Şengül adlı bir şahıs ölü olarak bulundu. Yetkililer, ölüm nedeninin araştırıldığını açıkladılar.

● Beyazıt'ta Yusuf Karasay ve Yurdal Kayırhan adlı iki kişi, faşistler tarafından otobüsten silah zoruyla kaçırılmak istendi. Ancak otobüs halkının direnmesi sonucu silahlı saldırganlar kaçmak zorunda kaldılar. Kaçan faşistlerden biri halk tarafından yakalandı.

Vatan Mühendislik öğrencilerinden kalabalık bir grup, kaldıkları Aydın Öğrenci Yurduna giderken, karşı kaldırımdaki dört faşist tarafından yaylım ataşine tutuldu. Açılan ateş sonucu, iki öğrenci ile bir yaşlı kadın ve bir erkek öğrenci yaralandı. Hastaneye kaldırılan yaralıların sağlık durumlarının iyi olduğu, ancak ilkokul öğrencisi 10 yaşındaki Ertuğrul Şahin'in komada olduğu belirtildi.

ANKARA'DA

Bir süre önce Mimar Kemal Lisesi önünde bir öğrenciyi öldürdükleri saptanan iki öğrenci tutuklandı. Geçen Haziran ayında Mimar Kemal Lisesi önünde çıkan çatışmada aynı okul öğrencisi Can Karaosmanoğlu vurularak öldürülmüştü. Olayla ilgili olarak aranan Mimar Kemal Lisesi öğrencisi Süleyman Yüzübelli İstanbul'da yakalanarak Ankara'ya getirildi. Anıttepe Lisesi öğrencisi Aydın Çelik ise Emniyet Müdürlüğüne gelerek teslim oldu.

MALATYA'DA

Yeşilyurt İlçesinde geçen Nisan ayında işkence ile öldürülen üç lise öğrencisinin katili oldukları belirtilen iki kişi tutuklandı.

● Bağımsız Belediye Başkanı Hamid Fendoğlu ve üç yakının katledildiği gece Malatya Gazi Lisesi öğrencilerinden Özcan Ünsever, Ercan Ünsever ve Naci Erkovanlı kimlikleri belirlenemeyen kişilerce kaçırılarak Beylerderesi mevkiinde yapılan işkence sonucu öldürülmüşlerdi. Sekiz ay süren soruşturma sonunda öğrencileri öldürdükleri belirlenen Gazi Lisesi Matematik Öğretmeni Ahmet Hamdi Oflar ile aynı okul öğrencisi Hikmet Emekçioğlu sevkedildikleri mahkemece tutuklanarak cezaevine gönderildi.

14 Temmuz...

(Baştarafı 1. Sayfada)

mahkemelerce reddedilmesi üzerine toplatılamamıştı. Bunun üzerine Adalet Bakanlığı Yargıtay'a başvurarak gazetemizin bu nüshasının da toplatılmasını istemişti.

Olayın gelişmesi şöyle oldu. 14 Temmuz tarihli yayınımız üzerine aynı gün İstanbul Savcılığı toplatma isteğiyle 2. Sulh Ceza Mahkemesine başvurdu. Mahkemenin bu isteği reddetmesi üzerine savcılık bu kez 3. Asliye Ceza Mahkemesine itiraz etti. Bu mahkemede talebi yerinde görmeyerek isteği reddetti. Bunun üzerine Adalet Bakanlığı bizzat olaya el koyarak, Ceza İşleri Genel Müdürlüğü vasıtasıyla Yargıtay 9. Dairesine kararın bozulması için başvurdu. Yargıtay 9. Dairesi bu başvuruyu beş ay sonra 30 Kasım günü karara bağlayarak, gazetemizin toplatılması isteğini kabul etti. Karar dün gazetemize tebliğ edildi.

Adalet Bakanlığının bu girişimi ile gazetemizin Resmi Belgelerle Kontrgerilla yayınıyla ilgili bütün sayıları hakkında toplatma kararı çıkarılmış oldu. Savcılık toplatma kararı çıkaramadığı için 14 Temmuz tarihli gazetemiz hakkında Kontrgerilla yayınından dolayı dava açamamıştı. Kontrgerilla yayınından dolayı dava açamayan Savcılık bu sefer Doğan Yurdakul'un yazısında suç olduğunu iddia ederek, gazetemizin bu nüshası hakkında da bir dava açtırmıştı.

Jandarma Genel Komutanlığının gazetemizi henüz neşredilmemiş nüshalarının toplatılmasını isteyen telgrafından sonra, Adalet Bakanlığının gazetemizi toplatabilmek için Yargıtay 9. Dairesine kadar başvurması, basın özgürlüğüne yönelen yeni ve açık bir tehdittir. Yazıişleri Müdürümüz yaptığı açıklamada, ''Bu uygulamaların basın özgürlüğü üzerinde ağır bir tehdit yarattığını, basın mensuplarına yönelen saldırıların arttığı bir ortamda, özgürlüklerin sorumsuzca çiğnenmesinin ancak karanlık güçlerin işine yarayacağını'' belirtti.

Öte yandan Yargıtay 9. Dairesinin kuruluşunun yasal olmadığı konusunda yapılan başvuru Savcılık tarafından ikinci kez incelemeye alındı. Bilindiği gibi Yargıtay 9. Dairesi Devlet Güvenlik Mahkemeleri sırasında bu mahkemelerin dosyalarını incelemek üzere kurulmuştu. Devlet Güvenlik Mahkemelerinin kaldırılmasından sonra, bu dairenin de kuruluşu temelsiz kalmış ve daha sonra İstanbul 7. Asliye Ceza Mahkemesi Savcılığı bu konuda yapılan itirazı incelemeye almıştı. 7. Asliye Ceza Mahkemesi ayrıca Yargıtay 9. Dairesinin durumunun açıklığa kavuşturulması için Danıştay'ın görüşüne başvurdu.

karşı...

(Baştarafı 1. Sayfada)

lantılarda bu yasa tasarısının kabul edilmesi halinde ortaya çıkabilecek sorunlar hakkında bilgi verildiği öğrenildi.

Hükümet üyelerinin de bu konuda daha yumuşak bir tutum aldıkları belirtiliyor. Bu arada tasarıların Salı günü yapılacak CHP Ortak Grubuna yetiştirilmesinin olanaksız olduğu ifade edildi.

TASARILARA TEPKİLER

Baskı tasarısı konusunda görüşlerini açıklayan CHP'li parlamenterler genel olarak bu tasarıların CHP'nin ilkelerine, seçim kampanyası sırasındaki vaadlerine aykırı düştüğüne dikkat çektiler. CHP'li parlamenterler bu konudaki soruları cevaplarken şunları söylediler.

CHP ZONGULDAK MİLLETVEKİLİ KEMAL ANADOL

''Hükümetin hazırladığı tasarıyı değerlendirecek komisyonun alacağı kararları bekliyoruz. Dernekler, toplantı ve gösteri yürüyüşleri, konut dokunulmazlığı, kişi hak ve özgürlükleri konusunda CHP'nin tutumu ve ilkeleri açık ve bellidir... ''Komisyonun bu yasalar hakkında getireceği görüşleri grupta değerlendireceğiz. Hiç bir CHP milletvekilinin parti ilkelerine aykırı olabilecek yasa değişikliklerini destekleyeceğine inanmıyorum. Tasarıların incelenmiş yeni şeklinde özgürlükleri kısıtlayıcı parti ilkelerine aykırı maddeler bulunması halinde bunların desteklenmesi mümkün değildir.''

SİVAS SENATÖRÜ TEMEL KİTAPÇI:

''Şiddet olaylarının önlenmesi için yürürlükteki yasalar yeterlidir. Bunların sağlıklı bir biçimde işletilmesi terörün kaynaklarına etkin bir biçimde cesaretle eğilinmesi halinde özgürlükleri kısıtlamaya gerek kalmadan şiddet olaylarının önlenmesi mümkündür. Mevcut yasaların sağlıklı bir şekilde işletilmesi halinde yeni yasa değişikliklerine gerek yoktur.''

CHP ELAZIĞ SENATÖRÜ HASAN İLDAN:

''Biz parti olarak bu güne kadar özgürlükçü demokrasiyi savunduk. Yeni yasa değişikliklerine gerek kalmadan terörün önlenebileceğini savunduk. Şimdi birdenbire ne oldu ki böyle yasa değişikliklerini savunur, mevcut yasaların yetersiz olduğunu savunur hale geldik? Bu, bizim bugüne kadar savunduğumuz fikirlerle ilkelere uymuyor. Biz şimdi eskiden söylediklerimizin tam tersini yapıyoruz. Ben yeni değişikliklere gerek kalmadan, mevcut yasalarla şiddetin ve terörün önlenebileceği kanaatindeyim.''

CHP...

(Baştarafı 1. Sayfada)

balar CHP'li Grup Başkan Vekilleri Altan Öymen ve Hayrettin Uysal'ın bu konuyu danışma kurulu toplantısına getirmemesi yüzünden sonuç vermemişti.

Ancak bu arada iç tüzükte yapılan değişiklik, yasa önerisinin meclislerden geçirilmesini kolaylaştırdı. CHP'li grup başkan vekillerinden birinin imzası bu önerinin Millet Meclisinde görüşülmesini mümkün kılacak. Ancak CHP'li Grup Başkan Vekillerinin bu konuda bir girişimleri olmadığı öğrenildi.

Öte yandan komisyonda, öneriden yana oy kullanan AP, MSP ve hatta MHP önerinin bir ay önce Millet Meclisinde ele alınmasını istiyorlar. Bu üç partinin CHP'yi bir kenara bırakarak öneriyi Millet Meclisine getirmeye hazırlandıkları bildiriliyor. Böyle bir durumda CHP'li milletvekillerinin büyük bir çoğunluğunun da öneriden yana oy kullanacakları belirtildi.

Usumi ve arkadaşlarının önerisi Millet Meclisi Adalet Komisyonunda görüşülürken komisyonun MSP'li üyeleri geçen seçimde propaganda yoluyla işlenmiş seçim suçlarının da yasa kapsamına alınmasını önermişlerdi. AP'li üyeler ise ''Şahsi şikayete tabi suçların'' yasa kapsamı dışında bırakılmasını istemişlerdi. Yani basın yoluyla işlenen hakaret ve benzeri suçlarda zarar gördüğünü iddia edenlerin açmış olduğu davalar bu yasadan etkilenmeyecek.

Her iki öneride Adalet Komisyonunda benimsenmiş ve yasa önerisi bir çekimsere karşı, oy birliği ile kabul edilmişti.

Erzincan'da...

(Baştarafı 1. Sayfada)

dan gerçekleştirildiğini'' iddia ederek, bu konudaki sorumluluğu üstlenen bir örgütün yazısının ellerinde bulunduğunu da öne sürmüştü. Bu açıklamadan sonra, Erzincan'da komandolar olayı kınamak bahanesiyle yürüyüşe geçmişler ve şehir içinde gösterilerde bulunarak gerginlik yaratmaya calısmıslardı.

SORUŞTURMANIN SONUCU

Olayla ilgili olarak yürütülen soruşturma sonucunda, patlamanın evde bomba imal edilirken meydana geldiği yolunda ipuçları elde edilerek, soruşturma bu yönde derinleştirildi. Bu nedenle savcılık, Hatemi Yılmaz'ın evini mühürletti. Şimdi Ankara'dan bomba uzmanlarının gelerek, inceleme yapmaları bekleniyor.

''HERGÜN''ÜN YAYINI

29 Kasım Çarşamba günü ''Hergün'' gazetesinde olay, ''Ülkücü öğrenciyi bulamayan komünistler annesini öldürdüler'' şeklinde tamamen tersyüz edilerek verildi. ''Hergün''ün haberinde şöyle iddia ediliyordu:

''Kimliği belirlenemeyen, ancak komünist oldukları bilinen bir grup militan, Elazığ Eğitim Enstitüsünde okurken Mardin Eğitim Enstitüsüne sürülen ülkücü öğrenci Kemal Yılmaz'ın Cumhuriyet Caddesindeki evine gelmişlerdir. Ülkücü öğrenciyi öldürmeyi planlayan kızıl militanlar, evin kapısını çalmışlar, bu sırada kapıyı açmaya giden öğrencinin annesi Fadima Yılmaz'ı gören militanlar, ellerindeki bombayı üzerine atmışlardır''

ETKO kısa adıyla tanınan Esir Türkler Kurtuluş Ordusu daha önce de Kahramanmaraş'ta benzer bombalama olaylarına, karışmış, bomba imal merkezleri ele geçirilmiş, 26 kişi cinayet ve bomba imal suçlarından adliyeye sevkedilmişti. Daha sonra Ankara'da bir kahvehaneye silahlı baskın yaparak iki sivil polisi yaralayanlarla birlikte ETKO adı yeniden duyulmuş, evlerine yapılan baskında 7 kişilik bir cinayet hücresi ele geçirilmiş, bomba yapmaya yarar araç ve gereçlerle birlikte emniyetçe yakalanmıştı. ETKO örgütünün kurucuları arasında bir MHP milletvekilinin oğlu olan Yusuf Özbaş'ın da adı geçmişti.

SBF Dekanı...

(Baştarafı 1. Sayfada)

oğrencilere silah çekti. Ancak çatışma büyümeden öğretim üyeleri tarafından önlendi. Olay sırasında SBF Dekanı Cevat Geray ve bazı öğretim üyeleri tartaklandı.

Okul içinde çatışmanın yatıştığı bir sırada dışarıda bulunan bazı polislerin okula gelen öğrencilere ateş ettikleri öğrenildi

CEVAT GERAY'IN BASIN TOPLANTISI

Okuldaki olaylar üzerine bir basın toplantısı düzenleyen SBF Dekanı Cevat Geray ve Basın Yayın Yüksek Okulu Müdürü Yılmaz Günal polisin ağır yaraladığı öğrencinin yanında buldukları bir mermiyi ve polise ait olan kırık bir tabanca horozunu gösterdi. Geray ve Günal polis saldırısının öğrenimi engellemeye yönelik olduğunu belirtti. Bu arada SBF'de öğrenime devam edileceği de açıklandı.

Ankara DGB ve Merkez DGB, SBF'de sahte solcuların 20 Kasımdan bu yana bir avuç Ülkü Ocaklıyı okula almamak için bir bardak suda fırtına kopartıp polisle öğrencileri, polisle öğretim üyelerini, öğrencilerle öğretim üyelerini birbirine düşüren ve provokasyona hizmet eden, polisin öğrencilere saldırısına zemin hazırlayan tutumlarını kanıdığını bildirdiler.

Korutürk...

(Baştarafı 1. Sayfada)

bunu istiyor. İşte ilk önce bu konuda birleşilmelidir. Memleketimizin bütün güçleri, bu asgari müşterekte birleşmeli ve uzlaşma sağlanmalıdır'' dedi. Bu konua en büyük görevin gazetecilere düştüğünü kaydeden Korutürk, gazetecilerin biraraya gelerek ülke meselelerini konuşmalarını ve memleket menfaatlerinin gerektirdiği yönde birleştirici olma rolünü eksiksiz yerine getirmelerini istedi. Cumhurbaşkanı, konuşmasında gazetecilere yönelen saldırıları d kınadı.

''Cumhurbaşkanı yumruğunu vursun'' diyen çevreler olduğuna da dikkati çekerek, ''Her 30 yılda bir kişi çıkacak, yumruğunu vuracak, benim dediğim olsun diyecek. Bu çözüm değildir'' şeklinde konuştu. Korutürk, ''Demokrasi dışı yönetim önerenler bile oldu. Benim zamanımda böyle birşeyin olmasını asla istemem. Tabiatıyla benden sonra da Türkiye'de böyle bir yönetim uygulanması düşünülmemelidir. Bunu temmenni etmem'' dedi.

Korutürk, konuşmasında şunları belirtti:

''Buraya gelişimizin, sizleri ziyaret edişimizin bir sebebi de çekmiş olduğunuz ıstıraplara iştirak ettiğimizi belirtmek, gazetecilerin maruz kaldıkları tecavüzlerin bizi son derece müteessir ettiğini belirtmektedir. Gazeteciler saldırıya uğruyor, ilim adamları saldırıya uğruyor. Bir gazetecinin, bir ilim adamının böyle tecavüzlere muhatap olması ilkel bir davranıştır.''

''GAZETECİLERİN BAŞTA GELEN GÖREVİ BİRLEŞTİRİCİ OLMAKTIR''

''Birleştirici olmak bugün bence gazetecilerin başta gelen görevidir'' diyen Korutürk, bu konuda özetle şunları söyledi:

''Türk ve Yunan gazetecileri Londra'da bir araya gelerek iki ülkeyi ilgilendiren kritik konuları tartışabiliyorlar. Böyle kritik bir dönemde, Türk ve Yunan gazetecileri biraraya gelebilirken, memleketimizde, Türkiye'nin bu olağanüstü döneminde niye karşıkarşıya gelip, ülkenin meseleleri konuşulamıyor?''

''Basın, idarenin aksayan yönlerini tenkit ederken, hedeflerini iyi seçmelidir ve hücumlarını tek ve müessir bir şekilde teksif etmelidir. Tabii herkes düşünce ve kanaatini söyleyebilecektir. Ama memleket menfaatlerinin gerektirdiği anda, özellikle basın birleştirici, toparlayıcı rolünü eksiksiz oynamalıdır.

''İnanıyorum ki, Türkiye'nin bugünkü ortamında basın tasvip ettiği veya hücum edeceği konularla uyarı görevini yaparken, kendi arasında birleşebilirse, büyük bir kamuoyu yaratır, hele böyle bir dönemde bu fevkalade faydalı olur. Hiç şüphe edilmesin, siyasiler de bundan mutlaka etkilenir. Basında zıtlaşma yerinde uzlaşma olmalıdır. Memleketimizde uzlaşma basından başlamalıdır. Gazeteciler, belli bir ideolojinin, belli bir partinin siyasetlerine saplanmadan, memleket yararına olan meselelerde, mutlaka uzlaşmalıdırlar, birlik ve beraberlik içinde olmalıdırlar.''

''CUMHURBAŞKANI YUMRUĞUNU VURURSA O REJİMİN ADI DEMOKRASİ OLMAZ''

''Partilerarası diyaloğu cumhurbaşkanının sağlaması ve Cumhurbaşkanının masaya yumruğunu vurması'' şeklindeki önerilere de karşı çıkan Korutürk bu konuda şunları söyledi:

''Siyasi parti liderleri ile çeşitli toplantılar yaptım. Bilinen sonuçlardan öteye gidemedik. Bu, sadece fikirlerin tekrarlandığı bir toplantıdan ileri gidememektedir. Faydalı olamamaktadır. Kınamak için söylemiyorum, saatler süren toplantılardan sonra, bazısı dışarı çıkıp ''Havanda su döğdük'' dediler.

''Cumhurbaşkanı yumruğunu vursun deniliyor. Hangi devirde yaşıyoruz? Bir kişi bir şey söylesin ve o olsun. Böyle bir uygulamada o rejimin adı, üzrinde titizlikle titrediğimiz demokrasi olmaz. Onun adı başkadır.''

Vatan...

(Baştarafı 1. Sayfada)

İLHAN SELÇUK VE DİKMENER HAKKINDA DEMİREL'İN AÇTIĞI DAVAYA BAKILDI

AP Genel Başkanı Süleyman Demirel tarafından İstanbul Toplu Basın Mahkemesinde Cumhuriyet gazetesi yazarı İlhan Selçuk ve Yazı İşleri Müdürü Dikmener hakkında açılan hakaret davasında mahkeme bilirkişilerin Ankara Toplu Basın Mahkemesi tarafından atanmasını kararlaştırdı.

Cumhuriyet gazetesi yazarı İlhan Selçuk'un 31 Temmuz 1975 tarihinde yayınlanan ''Gömlek Değiştirenler'' başlıklı yazısında kendisine hakaret edildiğini iddia eden Demirel, yazar ve Cumhuriyet Gazetesi Yazı İşleri Müdürü Dikmener hakkında hakaret davası açmıştı. Mahkemece Ankara Toplu Basın Mahkemesine gönderilen yazıda ''Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesinden, Edebiyat Fakültesinden ve SBF'ye bağlı Basın Yayın Yüksek Okulundan atanacak bilirkişilerin yazı hakkında görüşlerini'' saptamaları istendi.

IŞIK DERGİSİ YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ YARGILANDI

Işık Dergisi Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Müslüm Çolak'ı, Işık dergisinin 1 Mayıs 1978 tarihli yayınındaki bir yazıda komünizm propagandası yaptığı gerekçesiyle Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesinde yargılandı.

Diyarbakır'da yeni çıkarılacak olan ''Denge Kawa'' (Kawa'nın Sesi) dergisinin yazıişleri Müdürü Abbas Cebe emniyette alıkondu. ''Denge Kawa'' dergisi sahibi Remzi Özgezer gazetemize yaptığı açıklamada Abbas Cebe'nin 6 Aralık günü saat 09.00'da Birinci Şube Müdürlüğüne izin almak için gittiğini, aradan 30 saate yakın bir sürenin geçmesine rağmen bırakılmadığını ifade etti. Remzi Özgezer, avukatların bütün girişimlerine rağmen Abbas Cebe ile görüşemediklerini ancak, Abbas Cebe'nin Birinci Şube'de sorguya çekildiğini öğrendiklerini bildirdi. Remzi Özgezer, ''Yazıişleri Müdürü Abbas Cebe'nin durumundan endişeliyiz'' dedi.

UBP...

(Baştarafı 1. Sayfada)

çük, her iki toplantıda alınan ortak kararın, Mustafa Çağatay'ın Başbakanlığının desteklenmesi yönünde olduğunu bildirdi.

Toplantılardan sonra görüşüne başvurulan Çağatay, istediği bazı milletvekilleri ile de temas ettikten sonra, görevi kabul edip etmeyeceğini Denktaş'a bildereceğini söyledi.

ÖREK, UBP'DEN DE İSTİFA EDECEK

Öte yandan Başbakanlık ve UBP Başkanlığından bir süre önce istifa eden Osman Örek, Çağatay'ın Hükümeti kurarak göreve başlaması halinde, UBP üyeliğinden de istifa edeceğini söyledi.

Örek verdiği demeçte, ''Halka karşı sorumluluğum, böyle bir partide göreve devam etmeme olanak sağlamaz'' şeklinde konuştu.

RUM KESİMİNDE AMERİKAN PLANININ GÖRÜŞÜLMESİ TEKRAR ERTELENDİ

Rum Bakanlar Kurulu ile Ulusal Konsey'in Kıbrıs konusundaki Amerikan planını görüşmek üzere bugün yapılacağı daha önce açıklanan toplantı tekrar ertelendi. Ertelemenin, planı daha etraflı bir şekilde incelemek ve parti liderleri dışındaki diğer şahsiyetlerin de görüşünü almak amacıyla yapıldığı bildirildi.

Sahte solcular liseli bir genç kızı kaçırarak silahla tehdit ettiler

İSTANBUL(ÖZEL)

Fenerbahçe Lisesi öğrencilerinden Zeynep Sonak, 4 Kasım günü saat 12.50 sıralarında Devrimci-Solcuların saldırısına uğradı. Okul dışından gelen biri kız ikisi erkek olan saldırganlar, okul çıkışında Zeynep Sonak adlı öğrencinin koluna girerek zorla okul civarındaki bir inşaatın arkasına götürdüler. Burada öğrenciyi tabanca ile tehdit eden Devrimci-Solcular, öğrenciye bir daha Aydınlık okumamasını ve fikirlerinden vazgeçmesini, aksi takdirde okula giremeyeceğini, hatta öldürüleceğini söylediler. Saldırıya uğrayan öğrenci bu tür saldırı ve tehditlerden yılmayacağını belirtti. Sonak, saldırganları gördüğü taktirde tanıyabileceğini ekledi.

MHP'nin...

(Baştarafı 1. Sayfada)

saldırı olayları tek tek açıklanıyor. . . .'' başlıklı yazının gerçekle ilgisi yoktur. Yalan ve iftiradan ibarettir.

MHP silahlanma konusunda faaliyette bulunmamıştır. MHP çok partili hür demokratik nizamın ülke yararına olduğuna inanmaktadır. Bu nedenle hertürlü bölücü, kışkırtıcı, anarşik eylemlere karşıdır. MHP'nin komando kampları da yoktur. Yazıda adı geçenlerin MHP ile bir ilgisi de bulunmamaktadır.

Yaşar Okuyan
MHP Genel Sekreter Yardımcısı

Bakanlık, Üniversite Yasa Tasarısının Rektörlerin onayıyla hazırlandığını savundu

ANKARA (ÖZEL)

Milli Eğitim Bakanlığı, tepkiyle karşılanan Üniversitelerarası yasa tasarısının rektörlerle birlikte hazırlandığı yolunda bir açıklama yaptı.

Açıklamada, sözkonusu tasarının iki ay önce rektörlerle Milli Eğitim Bakanı Necdet Uğur'un katıldığı bir toplantıda ele alındığı belirtildi.

Demir Döküm...

(Baştarafı 1. Sayfada)

ber tanınmak zorunda kaldı. Sendikanın çok yakında hukuki bütün işlemleri tamamlayarak resmi yetkiyi alması bekleniyor.

İşveren tarafından sendikal mücadeleye önderlik ettikleri gerekçesi ile işe alınmayan altı işçi önderinin durumu ise henüz kesinlik kazanmadı. Bu işçilerin işe alınması için mücadelenin süreceği bildiriliyor.

DEV-GENÇ YENİ BASKI TASARILARINI KINADI

Dev-Genç Genel Başkanı Yasin Ketenoğlu ''Üniversiteler yasası tartışmalarında Üniversite gençliğinin düşüncelerinin alınmamasını kınadı.

Dev-Genç Genel Sekreteri Bülent Forta imzası ile yapılan açıklamada ise, Faşist terörün kaynaklandığı noktaları Ecevit hükümetinin gözardı ettiği ve halkın savunma gücünü kırmaya çalışan bir politika izlediği belirtildi.

Yeni baskı tasarılarının biran önce yürürlüğe sokulması için faşistlerin son dönemlerde saldırılarını arttırdığını açıklayan Bülent Forta Elazığ ve Doğu Anadolu'da meydana gelen olaylar bu durumun bir parçasıdır'' dedi.

DİSK Yönetim Kurulu bugün toplanıyor

ANKARA (ÖZEL)

DİSK Yönetim Kurulu 'Demokratik Platform'' çalışmalarına katılmak için kendilerine başvuran kuruluşların durumunu görüşmek üzere bugün toplanıyor.

DİSK Yönetim Kurulu ayrıca Maden-İş, Yeraltı Maden-İş, Baysen-İş ve Banksen'in durumunu da ele alacak.

GENEL KURUL DUYURUSU

Memurlar Derneği (MEM-DER) İstanbul Şubesinin olağanüstü Genel Kurul Toplantısı 24.12.1978 Pazar günü saat 11.00'de Çemberlitaş, Piyerloti Caddesi Serbay Apartmanı No: 46/3'deki Dernek Lokalinde yapılacaktır. Üyelerimize duyurulur.

Memurlar Derneği
(MEM - DER)
İstanbul Şubesi
Yönetim Kurulu

GÜNDEM:
1– Açılış ve Saygı Duruşu.
2– Kongre Divanı Seçimi.
3– Faaliyet, Mali ve Denetçi raporlarının okunması.
4– Raporlar Hakkında Görüşme.
5– Yönetim ve Denetim Kurullarının açıklaması.
6– Yeni Yönetim ve Denetim Kurullarının Seçimi.
7– Öneriler.
8– Kapanış.

MHP'liler...

(Baştarafı 1. Sayfada)

kurullarındaki gizli örgüt üyesi siviller, Kıbrıs'taki eylemciler ve tabii MHP ve Ülkü Ocaklarının Sivil vurucu güçleri anarşiyi tırmandırıyordu'' şeklindeki ibare ve yazının tamamı gerçek dışıdır.

MHP mensupları hiçbir zaman anarşinin içinde olmamışlardır.

MHP, hertürlü bölücü bozguncu ve hür demokratik düzeni zedeleyici eylemlerin kesinlikle karşısında olan siyasi bir teşkküldür.

Yaşar Okuyan
MHP genel Sekreter Yardımcısı

TELEVİZYON

18.30 HABERLER
18.33 MARCO
Çizgi dizi flmin 12. bölümü yayınlanacak.
19.00 HAYVANLAR ANSİKLOPEDİSİ (Antiloplar)

19.30 ZOR YILLAR:
Sürekli filmin 4. ve son bölümünde, Sisy ile konuşan Harthouse şehri terkeder.
20.30 HABERLER

21.10 MİNİK KONSER
Bülent Tarcan'ın ''Oyun ve Zeybek'' adlı eseri seslendirilecek.

21.15 TV'DE SİNEMA (KADIN KATİLLERİ)
Yönetmenliğini Alexander Mackendrick'in yaptığı ve başrollerini Alec Guinnes, Cecil Parker, Peter Sellers, Herbert Low, Danny Green'in paylaştıkları polisiye türde bir ingiliz filmi yayınlanacak.
22.50 POP MÜZİK

23.10 HABERLER

RADYO

TRT 1

05.00 Açılış, Proğram ve Kısa Haberler
05.05 Türküler, Şarkılar
06.00 kısa Haberler
06.02 GÜNAYDIN
07.00 Kısa Haberler
07.02 Köye Haberler
07.30 HABERLER
07.40 Sabahtan Sabana
09.00 Kısa Haberler
09.02 Kadın Dünyası
10.00 Kısa Haberler
10.01 Arkası Yarın
11.05 Okul Radyosu
12.10 Öğle üzeri
13.00 HABERLER
13.15 Oyun Havaları
14.32 Yurttan Sesler
15.00 Kısa Haberler
15.01 Sizlerle Birlikte
16.05 Okul Radyosu
17.00 Kısa Haberler
17.02 Akşama Doğru
18.00 Kısa Haberler
18.01 Çocuk Bahçesi
19.00 HABERLER
20.15 Köy Dağarcığı
20.40 Şarkılar
21.00 Kısa Haberler
21.02 Türkçe Sözlü Hafif müzik
21.17 Şarkılar
21.45 Türküler
22.00 Kısa Haberler
22.02 T.B.M.M. Saati
22.35 Türkçe Sözlü Hafif Müzik
23.00 HABERLER
23.10 Tatil Gecesi
00.55 KısaHaberler
01.00 Proğram ve Kapanış.

TRT 2

08.00 Açılış ve Proğram
08.02 Gün Başlıyor
09.00 Olayların içinden
09.30 Çeşitli Sololar
10.00 A. Büyükataman-N.Örsözden Şarkılar.
10.30 Türkiye'de Sanayileşme ve Gelişmesi
11.20 Türküler Geçidi.
12.20 Yaşayan Ekonomi
13.00 HABERLER
13.15 Oyun Havaları
13.30 Olayların içinden
14.15 Beri Gel Barışalım
14.35 Yabancı Dil Oğrenelim.
16.20 Arkası yarın
16.40 Beraber ve Sola Türküler
16.00 Yurttan Sesler
19.00 HABERLER
19.30 Bilge Şan'dan Türküler
19.45 Fasıl
20.30 Olayların içinden
21.15 Spor Gazetesi
22.30 Türküler Gecidi
23.30 HABERLER
23.55 Proğram ve kapanış

TRT 3

07.00 Açılış ve Program
07.02 Güne başlarken
08.00 Saban için
09.30 Plak Albümlerinden
10.30 Caz müziği
11.00 Öğleye doğru
12.00 Çeşitli sololar
12.30 Hafif Batı Müziği
13.00 Konser Saati
15.00 Günün Konseri
16.45 Ankara Radyosu Çoksesli Korosu
17.00 Müzik Sohbetleri
18.00 Akdeniz Akdeniz
19.00 Senfonik Müzik
21.00 Deneysel Müzik
21.45 Pow caz
22.30 Küçük Konser
23.00 Gecenin Getirdikleri
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Proğram ve kapanış

Aydınlık
BAYAŞ / Basın - Yayın A.Ş. adına sahibi: FERİT İLSEVER

Yazı İşleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S.AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O.GÜRHAN ERTÜR
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

MERKEZ BÜRO: İSTANBUL
Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu
Yazı İşleri Tel: 26 52 44
İdare Tel: 26 54 37

ANKARA BÜROSU: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay, Tel: 25 38 69
İZMİR BÜROSU: 857.Sok.Salihağa İş Hanı No: 509, Konak, Tel: 25 25 54
ADANA BÜROSU: Atatürk Cad. 113. Sok. Sefer İş Hanı, Kat: 3, No: 16, Tel: 17 493.

YURT DIŞI BÜROLARI:
ALMANYA: Hohenstaufen Str.4 6 Frankfurt M/1 Tel: 0611/74 70 38
FRANSA: 11 rue Jean de Beauvais 75005 Paris Tel: 03 34 602
BELÇİKA: 188, rue Josaphat 1030 Bruxelles Tel: 00322 215 40 60
İSVEÇ: Luntmakargatan 58 11358 Stockholm Tel: 30 56 39
HOLLANDA: Bildstr-53 Utrecht Tel: 31 47 61
İSVİÇRE: Ch. des Cotes I 1020 Renens (V.D) Lozan

ABONE ÜCRETLERİ:

Yurt içi		Yurt Dışı
90 TL.	(1 Aylık)	30 DM (1 Aylık)
270 TL.	(3 Aylık)	90 DM (3 Aylık)
540 TL.	(6 Aylık)	160 DM (6 Aylık)
1080 TL.	(1 Yıllık)	310 DM (Yıllık)

İLAN TARİFESİ:

2.4.6. sayfalar	(Santimi)	250 lira
3.5.7. sayfalar	(Santimi)	300 lira
Yayın ilanı	(Santimi)	100 lira
'' '' (Yayın Sayfasında		30 lira
Doğum,Evlenme Ölüm	(5 Santim)	350 lira
Küçük İlanlar	(Kelimesi)	5 lira

22391—257

Yeni Rus İmparatorluğu, infilak etmeye hazır bir milletler hapishanesidir

*

Sovyetler Birliği'nde yaşayan halkların üzerine kara bir bulut çökmüştür. Moskova yöneticileri dışarıda hegemonya peşinde koşarken, içeride bütün halk üzerinde ağır bir baskı uygulamaktadır. Brejnevler büyük ulus şovenizmi gereği karşılarında tek dil konuşan, her dediğini yapan insanlar görmek istemektedir. Bu mümkün müdür? Bu soruya, Abazalar, Tatarlar, Gürcüler, Azerile ve öteki milliyetler cevap veriyor: Hayır!

Merkezi Moskova yönetimi ülkede yaşayan halkları sömürmenin dışında onları "Ruslaştırmak" için büyük çabalar harcıyor, yeni planlar yapıyor. Halkların dillerini, kültürlerini eritmek için önce ilkokullardan başlıyor. Sonra bu siyasetini hayatın her alanında uygulamaya çalışıyor.

Şimdiye kadar kamuoyuna çok sayıda mücadele haberi yansıdı. Bu arada Fransız araştırmacı Bayan d'Encausse "Parçalanmış İmparatorluk" adlı eserinde, resmi rakamlara dayanarak konuya incelemeye, milletleri eritme politikasının nasıl gerçekleştiğini araştırmaya çalışmış.

Bu eritme politikasına karşı çeşitli milliyetlerden halklar ve aydınlar baş kaldırıyor. Gün geçmiyor ki Ginsburgların, Sakharovların, Çarnaskilerin, Padrobineklerin, Orlovların ve yüzlerce muhalifin merkezi yönetimi teşhir eden mücadelelerini duymayalım. Yine gün geçmiyor ki, Kazakların, Ermeni, Abaza, Gürcü, Azeri ve Kırım Tatarlarının ve öteki halkların revizyonist diktatörlüğe karşı direndiğini, Parti binalarını ve KGB şubelerini yaktığını ya da bastığını, gösteriler yaptığını öğrenmeyelim.

Şanlı devrimci bir geçmişe sahip, Lenin ve Stalin gibi engin devrimci önderler yetiştirmiş Rusya halkları, eski çarların takipçisi Brejnevlere karşı ayağa kalkıyor. Sosyal-emperyalistlerin bir zindana çevirdiği ülkeyi, yeniden aydınlığa kavuşturmak için ileri atılıyor.

*

- Brejnev'i Bakü'de kimse karşılamadı
- Geçen Nisanda ayaklanan Azeriler kanlı bir şekilde bastırıldı
- Gürcülerden korkan Moskova, buraya 250 bin asker yığdı
- 30 bin Abaza, Brejnev adına konuşanları protesto etti

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Harita: Sovyetler Birliği Anayasaya göre idari olarak 15 sözde bağımsız Cumhuriyetten oluşuyor. Bunun yanında da bir "özerk" bölge, bir de "özerk" Cumhuriyet var.

Sovyet Yüce Meclisinden Parti Kongresine kadar bütün yönetim organlarında Sovyet Sosyalist Rusya Federatif Cumhuriyetinin ağırlığı ya da öteki milletlere yaptığ baskının haritası görülüyor.

2) Ukrayna	11) Kırgızistan
3) Beyaz Rusya	12) Türkmenistan
4) Estonya	13) Özbekistan
5) Letonya	14) Tacikistan
6) Litvanya	15) Moldavya
7) Ermenistan	16) Birobican (Özerk bölge)
8) Gürcistan	17) Tataristan - Sovyet Sosyalist Özerk Cumhuriyeti.
9) Azerbeycan	
10) Kazakistan	

- Kazaklar dini görünüm altında güçlü bir şekilde örgütleniyor
- Ukrayna "Ruslaştırılmak" isteniyor
- Fransız araştırmacı Bayan d'Encausse "Parçalanmış İmparatorluk" adlı eserinde Sovyetler Birliği'ndeki baskıları resmi kaynaklara dayanarak sergiliyor

PARÇALANMIŞ İMPARATORLUK

Ekim ayının son haftası Fransa'da yeni bir kitap satışa çıkarıldı. Bayan Helene Carrere d'Encausse'un "Parçalanmış İmparatorluk" kitabı Fransa'da olduğu gibi çeşitli ülkelerde de geniş yankılar uyandırdı

Sovyetler Birliği resmi arşivlerine ve istatistiklerine dayanan araştırmacı, Rusya'da milli meseleyi titiz ve ayrıntılı bir şekilde inceliyor. Yazar, "Le Point" dergisi (23 Ekim 78) ile de kitabına ilişkin bir söyleşi yaptı.

Merkezi Moskova otoritesinin azınlık milliyetler üzerindeki baskılarını anlatan eser, Batı Avrupa'da gün geçtikçe güçlenen direnme eğiliminin bir meyvası olarak da değerlendirilebilir.

Son zamanlarda Fransız yayın hayatında Rusya üzerine üst üste kitapların çıkması (SSCB ve Biz, Kızıl Proleter Sokağı) bu ülkede, revizyonist Parti dahil geniş kesimin Brejnev hakkında beslediği şüphelerin birer belgesi olarak yorumlanıyor.

Milli azınlıkların muhalefeti ve diğer aydınların mücadeleleri de kitabın güncelliğini belirtiyor.

Bayan Helene d'Encausse Sovyetler Birliği hakkında yazdığı kitaplarla tanınmış bir araştırmacı. "Parçalanmış İmparatorluk" adlı son kitabı "Bugün" ödülünü kazandı.

Sömürgeci Ruslar

Bayan Carrere d'Encausse kitabının önemli bir bölümünü milli azınlıkların mücadelesine ayırmış. Moskova sansürü yüzünden bu olayların yeteri kadar dünya kamuoyuna yansımamış olmasından yakınan yazar şöyle diyor: "Örneğin, Kazaklar, ölümden korkmayan cesur insanlardır. Ruslardan müthiş nefret ediyorlar. Üstelik düşmanlarına karşı da örgütleniyorlar. Kazakların yaşadığı bölgelerde yarı-gizli kitle örgütleri var. Bu örgütler aslında bölge Parti komitesinden daha etkin. Zaten buralarda yaşayan Rusların bir tek amaçları var. O da bir an önce bölgeyi terketmek. Bu kitle örgütleri dini görünüm altında bir araya gelen insanlardan oluşuyor. Müslümanların olduğu yerlerde de çoğu zaman camiler birer direniş karargahı haline dönüştürülüyor. Yaptığım araştırmalardan sonra sunu kesinlikle belirtebilirim: Müslümanların yaşadığı bölgelerde bu tür örgütlerin en az bir milyon üyesi bulunuyor."

Gürcülerin gücü

Yazar, "Le Point" dergisinde yayınlanan söyleşide Gürcüler hakkında şöyle diyor: *"Gürcistan Ruslaştırılmaya karşı en fazla direnmiş ülkedir 1970'lerden itibaren resmi binalar bombalandı. Hükümet basınının "tedhişçiler" diye adlandırdığı bu insanların bir kısmı yakalandı, sorgusuz sualsiz zindanlara tıkıldı. Tiflis operası tamamen yandı. Bu olay hakkındaki dava, halen sürüyor. İlginç olan şey, Operanın tam da Parti binasının karşısında olması. Gürcistan'da son aylardaki geniş muhalefet hareketleri karşısında Moskova, Anayasaya Gürcü dilinin bölgenin resmi dili olduğu kaydını düşmek zorunda kaldı. Polis, açıkça geniş kitlelere saldıramıyor. Düşünün bir kere, Tahran'da olduğu gibi sokak katliamları orada da olsa, Sovyetler Birliği'nin bütün siyaseti tamamen darmadağın olur."*

Ukrayna Ruslaştırıldı

Ukrayna'daki durum hakkında ise şu örnek anlatılmış: *"Chelest sorunu, Ukrayna meselesini iyi bir şekilde kavratabilir. Ukrayna, nisbeten çok daha fazla Ruslaştırılmış bir ülkedir. Eğitim ve öğrenim konusundaki rakamlar bunu iyice kanıtlıyor. Ülkede, 4700 okulda Rusça eğitim yaptırılıyor. Ancak geçmişle karşılaştırdığımızda, Rusça öğrenim yapan okul sayısının her geçen dönem arttığını Ukrayna dilinde öğrenim yapan okulların da azaldığını tespit ediyoruz. Daha da önemlisi, Rusça öğrenim yapan okullar kalabalık nüfuslu ve tam teçhizatlı okullardır. Ukrayna dilindeki okullar ise genellikle küçük köylerde ve az sayıda öğrencinin devam ettiği kurumlardır. Bu durumu bilmeyen kimseler sadece sayılara bakıp yanılır.*

"Üniversitelerde kesinlikle Rusça hakim. Ukraynalı bir yazar olan İvan Dziuba, 1965 yılında Ukrayna Komünist Partisi Başkanı Pierre Chelest'e açık bir mektup göndererek bu durumu kınadı. Chelest aynı zamanda Sovyetler Birliği 'Komünist' Partisi Merkez Komitesi Sekreterliği üyesi olmasına rağmen, Dziuba'nın mektubuna hiç bir karşılık vermedi. Ancak milli muhalefet güçlendikçe Ukrayna yöneticileri de güç durumda kalıyorlardı. Bunun üzerine Chelest, Ukraynalıları savunur gibi gözükerek, bazı küçük reformlar yaptı. Chelest Moskova'nın baskıları karşısında 1970 yılında, 'Bizim Sovyetik Ukraynamız' adlı bir kitap yazdı. Kitapta, esas olarak Ukrayna'nın SSCB'nin kopmaz bir parçası olduğu belirtilmesine rağmen, Ukrayna'nın bir milli devlet olduğu ve köklerinden kopmaması gerektiği de yazılmıştı. 1972 yılında Chelest birden bire ortadan kayboldu. Ardından onlarca Ukraynalı aydın tutuklandı. Geniş bir tasfiye hareketi gerçekleşti."

Brejnev mi yaman, ezilen milliyetler mi?

Bayan d'Encausse kitabında, resmi istatistiklerden yola çıkarak milliyetler meselesi üzerine bazı tahliller yapıyor. Bölgesel farklılıkları ve nüfus dengesizliğini göz önünde bulunduran yazar, "Rus imparatorlğu yirmi yıl sonra çözülmesi imkansız sorunlarla karşı karşıya kalacaktır" şeklinde bir sonuç çıkarıyor.

Rusya'nın, endüstrisi güçlü bir Avrupa bölümü ve tarımsal bir Asya bölümü olarak ikiye ayrıldığını söyleyen Bayan Carrere d'Encausse, bu durumun önemli bir çelişme yarattığını saptıyor. Bugünkü nüfus sayımına göre halkın yüzde 70'inin Slav, yüzde 30'unun ise çeşitli ırklardan geldiğine işaret eden yazar, 2000 yılında bu dengesizliğin yüzde 60, yüzde 40 oranına yükseleceğini belirtiyor. Nüfus artışı eğrisindeki bu tutarsızlık yüzünden önümüzdeki yıllarda milli muhalefet hareketlerinin gelişmesinin doğal olduğunu söyleyen yazar, meselenin sadece kültürel özerklik olmaktan çıkıp, milli varlığı korumak düzeyine geleceğini öngörüyor.

Bu nüfus dengesizliği ise, ekonomik yaşantıda şöyle yansıyor: *"Asya bölümünde kol emeği daha ucuz. Ancak sanayi kuruluşlarının büyük bir kısmı Rusya'nın Avrupa kıtasındaki kesiminde bulunuyor. Üç dört yıl sonra, Asya Rusya'sında işsizlik daha da geniş boyutlara varacak. Ancak bu arada, Avrupa bölümünde ise yeteri kadar işçi sağlanamayacak. Çünkü azınlık milliyetler anayurtlarını terk edip yabancıların denetiminde çalışmaya gitmek istemiyor.*

Komutanına düşman askerin ordusu

D'Encausse ordudaki azınlık milliyetlerden askerler için şöyle söylüyor:

"Sovyetler Birliği'nin ihtiyacından fazla bir şekilde silahlandığını herkes biliyor. Gayri safi milli hasılasının yüzde otuzundan fazlasını askeri harcamalara ayırıyor. Ordunun nüfusu 5 milyon civarında. Ancak ordu içinde azınlık milliyetler git gide çoğalıyor. Bu durum Kremlin için büyük bir tehlike arzediyor. Üstelik milli baskı, özellikle dil konusunda, en açık olarak orduda görülüyor. Ordunun resmi ve tek dili Rusça. Moskova gelecek için ne tasarlıyor? Milli azınlıklardan erleri orduya almamak mı? O zaman da Sovyetler'in askeri gücü büyük ölçüde azalacak."

Önemli bir belge, ama zaaflar...

Helene Carrere d'Encausse'un son kitabı kuşkusuz esas olarak olumlu bir eser. Brejnev'in azınlık milliyetler üzerindeki baskısını Moskova kaynaklarına dayanarak teşhir eden yazar, Sovyetler Birliği hakkında yazdığı kitaplarla belirli bir üne kavuşmuş. Daha önce de Paris Siyasal Bilgiler Okulu yayınları arısında çıkan "Sovyetler Birliği'nin Dış Politikası" adlı kitabında da aynı titiz belgesel çalışma yöntemini izlemişti. 6 yaşından sonra Rusça öğrenmeye başlayan araştırmacı meseleyi ele alış tarzında tam anlamıyla doğru bir bakış açısına sahip olmadığı için, bazı yanılgılara da düşüyor. Bunu, "Le Point" dergisinde yayınlanan kitabını tanıtma söyleşisinde görüyoruz:

"Parçalanmış İmparatorluk" kitabı, belgesel niteliği ve basına yansımayan olayları aktarması bakımından ilginç bir yapıt.

Yazar, "Rusya'da 260 milyon insan yaşıyor. Ancak muhalif sayısı, Batıya sığınabilen 50-60 aydından ibaret değil. Rusya'da 120 milyon muhalif var" diyerek, Brejnev diktatörlüğüne karşı gelişen mücadelenin yanında saf tutuyor.

Moskova'ya karşı yürüyen Azeriler, Gürcüler...

22 Eylülde Bakü'ya gelen Leonid Brejnev'i parti yetkilileri ve ellerindeki bayrakları sallayan ilkokul çocuklarından başka kimse karşılamadı. Tüm şehir sessizlik içindeydi. Bakü halkı Brejnev'in Azerbaycan halkını zorla Ruslaştırma siyasetini protesto ediyordu.

"Halklar sindirilemez"

Azerbaycan'da yaşayan halkın yüzde 80'ini Azeriler, yüzde 20'nin çoğunluğunu ise eski çarlar zamanında Hazar kıyılarındaki petrol kuyularında çalıştırılmak üzere getirilen Ruslar oluşturuyor. Yeni Çarlar tüm çabalarına rağmen, Azerbaycan halkını Ruslaştıramadılar. Halk en son, geçtiğimiz Nisan ayında Ruslaştırma siyasetine karşı ayaklandı. Bu ayaklanma kanlı bir şekilde bastırıldı ve ayaklanma sonunda Azerbaycan İçişleri Bakanı ve Yardımcısı da kurşuna dizildi.

Geçtiğimiz Mayıs ayında Gürcü Cumhuriyeti'nin Anayasasını değiştirerek Rusçayı resmi dil olarak kabul ettirmek isteyen Kremlin yöneticileri karşılarında Gürcü halkını buldular. Halkın mücadeleleri karşısında Brejnev Anayasayı değiştiremedi. Bu mücadeleden korkan sosyal-emperyalistler, Gürcistan'a askeri birlikleri yığdırdılar. Eylülün ilk yarısında yapılan "Kafkasya 2" manevraları Türkiye ve İran'a yönelik bir saldırı olduğu kadar, bölge halkını sindirme amacını da taşıyordu. Bu manevralar için bölgeye 250 bin asker gönderildi. Aynı zamanda da diğer Sovyet Cumhuriyetlerinden onbinlerce özel polis kuvvetleri Azerbaycan, Gürcistan ve Ermenistan'ın büyük ve küçük tüm şehirlerine sevkedildi. Değişik üniformalardan kolayca tanınan bu polisleri halk meydanlarda, kahvelerde çembere alıp tartışmalar başlattı, bu bölgeye neden gönderildiklerini sordu, geldikleri yere dönmelerini istedi.

Bu büyük polis kuvvetine rağmen Gürcistan şehirlerinde sık sık yeni beyaz boyayla duvarlar yazılmış "Yaşasın Stalin" "Halklar Sindirilemez" sloganları okunuyordu.

Gürcü halk kitlelerinin şovenist ve sosyal-faşist baskıya karşı direnişi, Kafkasya bölgesindeki diğer halkların da mücadelesine katkıda bulunuyor, onlara güç veriyor. Buna karşılık revizyonist yöneticiler kardeş halkları bölmeyi ve birbirine düşürmeyi deniyorlar. Anayasayı değiştirmeyi başaramayan Yeni Çarlar, kendi denetimleri altındaki "Zarya Vostoka" adlı ve Gürcü dilinde yayınlanan bir gazete aracılığıyla çağrı yaparak Gürcistan'ın bir parçası olan Abaza Federe Cumhuriyeti'nin Federe Rus Cumhuriyeti'ne bağlanmasının propagandasını yapmaya başladılar. Çağrıda ve bir dizi haberde, Abaza halkının Rus Federe Cumhuriyeti ile birleşmek istediği işleniyordu.

Abazalar Brejnevlere karşı yürüyor

Abazalar bu sosyal-faşist eritme siyasetine karşı, uzun yıldan beri mücadele ediyor. Abaza kentlerinde yürüyüşler, mitingler düzenleniyor. Abaza aydınlar, imzaladıkları bildirileri bütün Sovyetler Birliği halkına ilettiler. Bildirilerde ve konuşmalarda Abaza kültürüne ve diline yapılan baskılar, ülkenin doğal kaynaklarının yağmalanması, protesto edildi. Sukumi'de bu yaz Brejnev'in sözcüleri ve Rus subayları, Abaza milletinin taleplerini gerici ve ilkel olarak nitelendirince, alanı dolduran 30 bin kişi konuşmacıları yuhaladı, Rus subayları susturularak kürsüden aşağı indirildi.

Özbekistan'ın başkenti Taşkent. Bütün Cumhuriyetlerde olduğu gibi burada da Yeni Çarlara karşı muhalefet var. Halk yöneticilerin, polislerin baskısına karşı onların yakasına yapışarak hesap soruyor. Fotoğraf, Moskova Radyosunun, TASS'ın Rusya'yı mutlu bir ülke gibi gösteren propagandasını boşa çıkaran belgelerden biri değil mi?

Abaza halkı dil ve kültürlerinin geliştirilmesine devletin katkıda bulunmasını, Abaza dilinde öğretim ve yayın yapan bir üniversite ve televizyon istiyor. Halkın mücadelesi burada da Kremlin yöneticilerini geriletti. 1970 yılında, kurulduğundan beri Rus öğretmenlerinin Rusça eğitim yaptırdıkları üniversitede, şimdi Abaza bilim adamları ders veriyorlar. Öğrencilerin bir kısmı da Tiflis'teki Gürcü üniversitesinin Abaza öğrenciler bölümünde kendi dillerinde eğitim görüyorlar. Her iki üniversitede de sınavlar Abaza dilinde yapılıyor.

Dilleri öldürmek için Rusça eğitim

Sosyal-emperyalistler son yıllarda ezilen milletlerin dil, kültür ve geleneklerini ortadan kaldırma umuduyla bir dizi yeni önlemler almaya başladılar. Halkların mücadelesini karşısında bulan bu yöntemlerden biri de, yeni açılan ilkokullarda Rusça eğitim görülmesi. Milletleri zorla eritmenin ilkokul sıralarında başlatıldığı bugünün Sovyetler Birliği'nde, yayınlanan kitapların da çoğunluğu Rusça. Gürcistan'da 1970'den 1975'e kadar Gürcü dilinde yayınlanan kitap sayısı yüzde 13,5 oranında düşüş gösterdi. Yerel televizyon istasyonlarının yüzde 13'ü Gürcü dilinde, gerisi ise Rusça. Son yıllarda tiyatro ve sinemalar aşağı yukarı tamamen Rusça oyun ve filmler gösteriyor. Gürcü halkı ise bunları protesto ederek Rus filmlerinin oynatıldığı sinemalara gitmiyor.

Brejnev Baku'da yaptığı konuşmada Rusça oyun ve filmleri izlemek istemeyen Gürcü halkına "En yüksek tempoyla çalışarak, iş yerlerinde üretimi artırmaları gerektiğini" öğütledi!

1977'de, Gürcistan Revizyonist Partisi bir karar alarak, "Olumsuz geleneklerin" sürdürülmemesini istedi. Geleneksel Gürcü misafirperverliğinin "küçük burjuva eglencelere ve israfa yol açtığını" iddia etti. Revizyonist Gürcü Parti yöneticilerinin bu kararlarına esas neden Gürcülerin ellerine geçen her fırsatta büyük önder Stalin'i ve onun devrime, Sovyetler Birliği halklarına yaptığı katkıları anmaları.

Değişik milletlerden Sovyetler Birliği halkları her geçen gün sosyal-emperyalistlerin "Milliyetlerin uluslararası niteliğinin öne çıkarılması" siyasetinin, aslında milletleri ezmek ve Ruslaştırmak olduğunu daha iyi anlıyorlar. Bu siyasetin Lenin ve Stalin milletler sorununun devrimci çözümü ile hiç bir ilgisinin olmadığı, her geçen gün daha açık seçik anlaşılıyor. Sovyetler Birliği'ndek halklar sosyal- faşist baskılara karşı çıkar yolun, birleşerek omuz omuza Yeni Çarlara karşı mücadeleden geçtiğini görüyorlar.

Seyahat acentalarıyla Tiflis'e gelenler, özellikle Rus milletinden işçi ve köylüler Stalin'in kabrini ziyaret etmeden memleketlerine dönmüyorlar.

Sovyet ordusunda Moğol askerler. Diğer azınlıklar gibi büyük baskı altındalar. Kendi dillerini değil Rusça konuşabiliyorlar. Düşmanları dünya halkları mı yoksa Brejnevlerin revizyonist diktatörlüğü mü?